

**การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
จังหวัดสระบุรี**

นายสุวมิตร อิมฤทธา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พ.ศ. 2551

**Asset and Liability Management of Saraburi Teacher Savings and Credit
Cooperative Ltd., Saraburi Province**

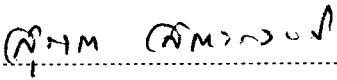
Mr.Suwamitr Imrittha

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Degree of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University
2008**

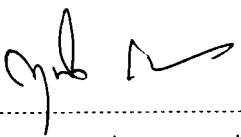
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ครูสระบุรี จำกัด
ชื่อและนามสกุล	นายศุวมิตร อิ่มฤทธา
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ อนุมัติให้รับ
การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสั่งข์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
สระบุรี จำกัด จังหวัดสระบุรี

ผู้ศึกษา นายศุวมิตร อิ่มฤทธา **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน (2) ศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

วิธีการศึกษาทำโดยการรวบรวมข้อมูลจากบุคคล งบกำไรขาดทุน รายงานประจำปีของสหกรณ์ปี 2547 ถึงปี 2551 และข้อมูลด้านอัตราดอกเบี้ยรวบรวมจากรายงานสถิติเศรษฐกิจและการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ตามแนวทาง GAP และการวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน (ROE) เพื่อประเมินผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในสถานการณ์ที่แน่นอนและไม่แน่นอน

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการบริหารตามแนวทาง GAP พบว่าในปี 2549 และปี 2550 สหกรณ์มีกำไรสุทธิ อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นและมีผลการดำเนินงานดีขึ้น ส่วนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ในปี 2551 พบว่าเมื่อลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงร้อยละ 1 สหกรณ์จะมีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NI) มากที่สุดและมีผลการดำเนินงานดีที่สุด

คำสำคัญ การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน สหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดสระบุรี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง และรองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำในการศึกษาค้นคว้าอิสระ รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ แขนงวิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด จังหวัดสระบุรี ที่ช่วยประสานงานในการหาข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

ศุวมิตร อัมฤทธา

พฤษภาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	22
ประชากร.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	27
การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน.....	28
ผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน.....	56
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการศึกษา.....	64
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ประวัติผู้ศึกษา.....	69

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 รายละเอียดสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์และกำไรสุทธิ.....	2
ตารางที่ 2.1 การบริหารแบบ Aggressive.....	16
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของสินทรัพย์ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์.....	28
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของหนี้สินและทุนต่อหนี้สินและทุนทั้งสิ้น ของสหกรณ์.....	30
ตารางที่ 4.3 สรุปสัดส่วนร้อยละของสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์.....	32
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของรายได้และค่าใช้จ่ายต่อรายได้ทั้งสิ้น ของสหกรณ์.....	34
ตารางที่ 4.5 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2551 41.....	38
ตารางที่ 4.6 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2551 42.....	38
ตารางที่ 4.7 การจำแนกการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	45
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	49
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์รายได้สุทธิ (NI) ของสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	51
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) ของสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	52
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	53
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE) ของสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551.....	53
ตารางที่ 4.13 สรุปผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ ที่แน่นอน.....	54
ตารางที่ 4.14 สรุปผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ ที่ไม่แน่นอน.....	62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิด.....	3
ภาพที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเฉลี่ยในช่วงระหว่างปี 2546 - 2551.....	40
ภาพที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยในช่วงระหว่างปี 2546 - 2551.....	43

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์การซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยหลักประชาธิปไตยและดำเนินงานโดยกลุ่มของบุคคลที่เป็นสมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันด้วยความสมัครใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามอุดมการณ์ และหลักการสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยการถือหุ้น ฝากเงินในสหกรณ์ และให้เงินกู้แก่สมาชิก โดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม มีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้สหกรณ์มีความมั่นคง สมาชิกเกิดความมั่งคั่งได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม สหกรณ์ออมทรัพย์มีสถานะเป็นสถาบันการเงินที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพและมีผลกำไร แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ภาวะเศรษฐกิจถดถอยมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ยฝากอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นอย่างมาก ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสหกรณ์ได้นั้น สหกรณ์จะต้องค้นหาวิธีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพที่ทำให้สหกรณ์ที่รายได้รวมทั้งสิ้นมากกว่าค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นเพื่อให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่เหมาะสม

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในจังหวัดสระบุรีที่มีการดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจการรับฝากเงิน ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551 มีผลการดำเนินงานสินทรัพย์รวม 2,042.67 ล้านบาท แยกเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร 72.44 ล้านบาท ลูกหนี้ระยะสั้น 217.25 ล้านบาท ลูกหนี้ระยะยาว 1,726.10 ล้านบาท จากเงินรับฝาก 265.19 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะสั้น 159.18 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะยาว 46.00 ล้านบาท ที่เหลือเป็นหนี้สินอื่น ๆ มีทุนของสหกรณ์ 1,551.74 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 97.94 ล้านบาท (รายงานประจำปี 2551 : 10 -26) รายละเอียดสินทรัพย์หนี้สิน ทุนของสหกรณ์และกำไรสุทธิ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ตั้งแต่ปี 2547 – 2551 แสดงดังตาราง

ตารางที่ 1.1 รายละเอียดสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์และกำไรสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุนของสหกรณ์	กำไรสุทธิ
2547	1,363.05	273.56	1,089.49	64.29
2548	1,488.18	307.78	1,180.40	69.96
2549	1,672.83	390.97	1,281.86	78.74
2550	1,846.61	422.13	1,424.48	88.90
2551	2,042.67	490.93	1,551.74	97.93

ที่มา : รายงานประจำปีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ปี 2551

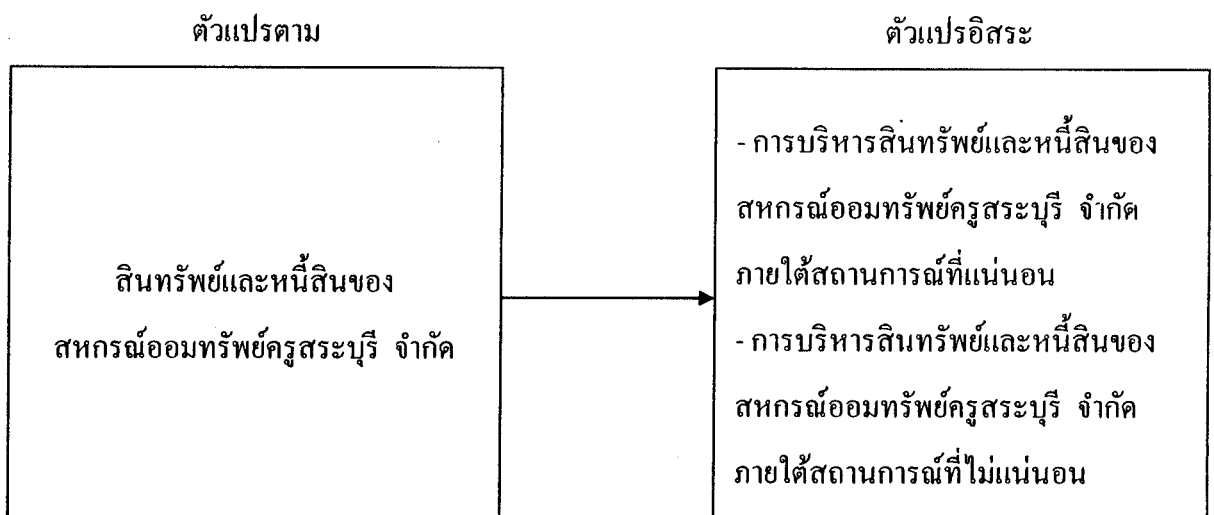
จะเห็นได้ว่า 5 ปี ที่ผ่านมาสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์เฉลี่ย ปีละ 170.01 ล้านบาท หนี้สินเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 54.46 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยถึงปีละ 115.55 ล้านบาท ส่งผลให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 8.41 ล้านบาท เมื่อพิจารณาถึงสินทรัพย์ของสหกรณ์ที่ได้มาจากหนี้สินและทุนของสหกรณ์พบว่าสัดส่วนของทุนของสหกรณ์มีจำนวนมากว่า หนี้สินถึง 2 เท่า ซึ่งทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกถือไว้เป็นประจำทุกเดือนและได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลเมื่อได้รับจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่เกิดจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าสหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่มีประสิทธิภาพแล้วสหกรณ์อาจประสบกับสภาพการขาดทุนส่งผลกระทบต่อสมาชิกที่จะไม่ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมไม่สามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้ายได้ด้วยการเป็นสหกรณ์ที่มั่นคงและสมาชิกที่มั่งคั่ง ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ว่ามีการบริหารอย่างไรจึงจะทำให้สหกรณ์มีผลการดำเนินงานที่ดี และมีกำไรสุทธิสามารถนำจัดสรรตอบแทนเป็นเงินปันผลแก่สมาชิกได้อย่างเหมาะสมและจัดสรรเป็นเงินทุนต่าง ๆ ตามข้อบังคับและระเบียบเพื่อให้สหกรณ์เกิดความมั่นคงทางการเงิน

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

2.2 เพื่อศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านสถานที่ (Place) เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา (Content) การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด โดยใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนและรายงานประจำปีของสหกรณ์ในรอบปีบัญชี 2547 ถึงปี 2551 รวมระยะเวลา 5 ปี

4.3 ขอบเขตด้านเวลา (Time) ขอบเขตเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ช่วงเวลาเดือน ธันวาคม 2551 ถึง เดือนเมษายน 2552

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด

5.2 สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate – Sensitive Assets) หรือ RSA หมายถึง สินทรัพย์ที่มีรายได้ดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ เงินลงทุนระยะสั้น ลูกหนี้ระยะสั้น

5.3 หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate – Sensitive Liabilities) หรือ RSL หมายถึง หนี้สินที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินกู้ยืมระยะสั้น

5.4 สินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non -Rate – Sensitive Assets) หรือ NRSA หมายถึง สินทรัพย์ที่มีรายได้ดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ เงินฝากประจำ เงินลงทุนระยะยาว และลูกหนี้ระยะยาวเงินกู้ของสหกรณ์อื่น เงินสด เงินฝากกระแสรายวัน สินทรัพย์หมุนเวียนและอื่น ๆ

5.5 หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non - Rate – Sensitive Liabilities) หรือ NRSL หมายถึง หนี้สินที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ เงินรับฝากประจำ เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ ทุนสำรอง ทุนสะสม กำไรสุทธิที่ยังไม่ได้จัดสรร

5.6 GAP หมายถึง ช่องว่างหรือผลต่างของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

5.7 การบริหารตามแนวทาง GAP หมายถึง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินโดยใช้การวิเคราะห์ผลต่างในการปรับตัวของสินทรัพย์และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลาเพื่อประเมินความเสี่ยงจากการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อให้มีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิเหมาะสม

5.8 สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Nonearning Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่มีรายได้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนจากการลงทุน ได้แก่ เงินสด เงินฝากกระแสรายวัน สินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์อื่น

5.9 หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย (Nonearning Liabilities) หมายถึง หนี้สินและทุนของสหกรณ์ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นดอกเบี้ยที่ต้องชำระคืนตามภาระผูกพัน ได้แก่ หนี้สินอื่น ทุนสำรอง ทุนสะสม กำไรสุทธิที่ยังไม่ได้จัดสรร

5.10 รายได้ดอกเบี้ย หรือ ดอกเบี้ยรับ (Interest Income) หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการให้สินเชื่อหรือเครดิตเงินกู้แก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อในการกู้ยืมเงินของสหกรณ์

5.11 รายจ่ายดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยจ่าย (Interest Expense) หมายถึง รายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ ต่าง ๆ

5.12 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิหรือ ดอกเบี้ยรับสุทธิ (Net Interest Income) หรือ NII หมายถึง ผลต่างที่คำนวณได้จาก การนำรายได้ดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยรับหักด้วยรายจ่ายดอกเบี้ย หรือ ดอกเบี้ยจ่าย

5.13 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Net Management Expense) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม

5.14 รายได้สุทธิ (Net Income) หรือ NI หมายถึง ผลต่างที่คำนวณได้จากนำรายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิหักด้วยค่าใช้จ่ายในการบริหาร

5.15 อัตราส่วนของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Net Interest Margin) หรือ NIM หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยรับสุทธิจากการใช้สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ว่าสหกรณ์มีดอกเบี้ยรับสุทธิเป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้

5.16 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset) หรือ ROA หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดผลตอบแทนที่สหกรณ์ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้นว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์รวม

5.17 ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) หรือ ROE หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหาผลตอบแทนจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถมีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าไรของส่วนของผู้ถือหุ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้ศึกษาในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมกำกับแนะนำสหกรณ์ในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์

6.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ได้ทราบผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และทราบได้รูปแบบหรือแนวทางในการบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินของสหกรณ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

6.3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการให้คำแนะนำส่งเสริมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ได้ตามหลักวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาให้กับสหกรณ์ประเภทอื่นๆในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

6.4 กรมส่งเสริมสหกรณ์ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประกอบการกำหนดแนวนโยบายในการกำกับแนะนำส่งเสริมด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินให้กับสหกรณ์ทุกประเภททั้งในและนอกภาคเกษตร

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ดังนี้

1. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลต่างในการปรับตัวของสินทรัพย์และหนี้สิน

ในแต่ละช่วงเวลา (GAP Analysis)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (ภาวะเศรษฐกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร, 2551 : 38) ได้กล่าวถึง ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์พอสรุปได้ดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ร่วมกันจัดตั้งและจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ มีฐานะเป็นนิติบุคคล นิยมตั้งในหมู่ของผู้มีรายได้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ บริษัท ห้างร้าน และโรงงานทั่วไปการดำเนินงานกระทำในขอบเขตวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมออมทรัพย์และให้เงินกู้แก่สมาชิกโดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรีจำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2503 โดยนายสนิท ธรรมนิยม ศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี และนายสุพล ยุติมิตร ศึกษาธิการอำเภอเมืองสระบุรีเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง ซึ่งมีข้าราชการครูในจังหวัดสระบุรีรวม 171 คน ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ครูสระบุรี จำกัดสินใจ” เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับผู้มีเงินเดือน ต่อมาได้จดทะเบียน

เปลี่ยนชื่อ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2512 เป็น “สหกรณ์ ออมทรัพย์นครสวรรค์ จำกัด”

สหกรณ์ได้เริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2503 ครั้งนั้นมีสมาชิก 578 คน ทุนดำเนินงาน 22,930 บาท คณะกรรมการ 17 คน ไม่ได้จัดจ้างฝ่ายจัดการ ไม่มีสำนักงานเป็นของตนเอง อาศัยที่ทำการของส่วนราชการ ซึ่งจะโยกย้ายตามผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ต่อมา สหกรณ์มีที่ทำการค่อนข้างถาวร โดยนำเงินทุนสาธารณประโยชน์ต่อเติมอาคารชั้นล่างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์เป็นที่ทำการ จนถึงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2534 ได้ย้ายที่ทำการมาอยู่ อาคารเลขที่ 575/4 ถนนพิชัยณรงค์สงคราม ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอาคาร 3 ชั้น ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 120 ตารางวา ซึ่งเป็นอาคารและที่ดินของสหกรณ์จนถึงปัจจุบัน

สหกรณ์ออมทรัพย์นครสวรรค์ จำกัด ดำเนินงานตามอุดมการณ์ของสหกรณ์ คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิก และเป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านธุรกิจ ด้านสวัสดิการ

1. ด้านธุรกิจ

สหกรณ์ถือหลักใหญ่ๆ ในการดำเนินธุรกิจ 2 ประการ คือ การออมทรัพย์ และการให้กู้

1.1 การออมทรัพย์ โดยการถือหุ้นและรับฝากเงินประเภทต่างๆ

การให้กู้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- ระยะสั้น   เงินให้กู้ประเภทฉุกเฉิน
- ระยะปานกลาง   เงินให้กู้ประเภทสามัญ แบ่งเป็น 3 รายการ คือ
สามัญ(ปกติ), สามัญโครงการพิเศษระยะสั้น เป็นการเสริมสร้างสถานภาพของสมาชิกให้ดีขึ้น และกู้สามัญสวัสดิการเพื่อพัฒนาดำรงชีพ – พัฒนาวิชาชีพ สำหรับส่งเสริมด้านการศึกษา

- ระยะยาว   เงินให้กู้ประเภทพิเศษ แบ่งเป็น 4 รายการ คือ
เพื่อการเคหะสงเคราะห์, เพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ, เพื่อซื้อที่ดิน และเพื่อซื้อยานพาหนะ ซึ่งสามารถช่วยส่งเสริมให้มีที่อยู่อาศัยและอาชีพให้กับมวลสมาชิกได้เป็นอย่างดี

2. ด้านสวัสดิการ

2.1 จัดสวัสดิการให้มวลสมาชิก สหกรณ์ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ ให้กับมวลสมาชิก คือ สงเคราะห์ศพสมาชิกและคู่สมรสถึงแก่กรรม, อนุเคราะห์เพื่อการศพ, อนุเคราะห์สมาชิกมีอายุครบ 60 ปี, อนุเคราะห์ผู้ค้าประกันสมาชิก และสมาชิกประสบสาธารณภัย

มอบทุนการศึกษาบุตรของสมาชิก นอกจากนี้ยังให้การศึกษอบรม และการศึกษาดูงานเป็นประจำทุกปี

2.2 จัดสวัสดิการให้กับหน่วยงานสมาชิก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านสาธารณภัย การกุศล การกีฬา ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมวันเด็ก วันครู วันสหกรณ์แห่งชาติ และสังคม

3. ฐานะของสหกรณ์ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

- สมาชิก 4,633 คน คณะกรรมการดำเนินการ 15 คน ฝ่ายจัดการ 14 คน และผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ 3 คน

มีทุนหมุนเวียน	2,043.13 ล้านบาท	มีทุนเรือนหุ้น	1,313.20 ล้านบาท
มีทุนสำรอง	130.90 ล้านบาท	มีเงินรับฝาก	276.00 ล้านบาท
กำไรสุทธิ	97.93 ล้านบาท		

4. การทำงาน

4.1 คณะกรรมการแบ่งการทำงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายเศรษฐกิจ, ฝ่ายระเบียบข้อบังคับ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายพัฒนาระบบการบริการ

4.2 ฝ่ายจัดการ แบ่งการทำงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายการเงิน, ฝ่ายประจำหน่วย, ฝ่ายธุรการ และฝ่ายประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ของคณะกรรมการ

5. ผลแห่งความสำเร็จและความภาคภูมิใจ

การประสบความสำเร็จในกระบวนการสหกรณ์มีได้อยู่ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทุกๆฝ่ายประกอบด้วย ฝ่ายสมาชิก ฝ่ายคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบจึงมีความตั้งใจประสานงาน แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี สร้างสรรค์งานให้เจริญก้าวหน้า เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และเอื้ออาทรต่อสังคม ทั้งนี้เรามีที่เล็งคอยควบคุมกำกับดูแลให้คำแนะนำที่ดี ที่เข้าใจหลายฝ่ายด้วยกัน คือ ฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์ จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี ฝ่ายตรวจสอบบัญชี จากสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สระบุรี จากฝ่ายที่สมาชิกแต่งตั้งคือ ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ และที่ปรึกษา สหกรณ์จึงผ่านพ้นเหตุการณ์ต่างๆ มาได้ด้วยดี และได้รับรางวัลที่ภาคภูมิใจหลายรางวัล ทั้งรางวัลของสถาบันและของบุคคลดังนี้

- ปี 2534 – ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ดีเด่น ระดับเขต (นางสาวปราณี รัตนสุวรรณ)
- ปี 2536 – ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ดีเด่น ระดับชาติ (นางสาวปราณี รัตนสุวรรณ)
  - สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ดีเด่นของจังหวัด และดีเด่นระดับเขต
- ปี 2537 - กรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ดีเด่นแห่งชาติ อันดับ 2 (นายสมชาย หรั่งหมอยา)
  - สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ดีเด่นแห่งชาติ (นายหมื่น รามัญวงษ์)
- ปี 2538 – กรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ดีเด่นแห่งชาติ อันดับ 2 (นายบุญสม สายหยุด)

ปี 2539 - สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ดีเด่นระดับภาค (ภาคกลาง) (รับครั้งที่ 1)

ปี 2541 - สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ดีเด่น ระดับภาค (ภาคกลาง)

(รับครั้งที่ 2/27 กุมภาพันธ์ 2541)

- สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ดีเด่นแห่งชาติ

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าให้ตัวแทนสหกรณ์เข้ารับ

พระราชทานโล่รางวัลในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ วันที่ 8 พฤษภาคม 2541 ณ พิธีมณฑลท้องสนามหลวง)

ปี 2545 - ได้รับคัดเลือกเป็นสหกรณ์ต้นแบบ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

ปี 2548 - ได้รับคัดเลือกเป็นสหกรณ์ต้นแบบ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

และสหกรณ์ดีเด่นของจังหวัดสระบุรี โดยรับการคัดเลือกเข้าประกวดสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ดีเด่นแห่งชาติปี 2548

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (2542) ได้กล่าวถึงความหมายของ GAP Analysis ว่า หมายถึง การวิเคราะห์ผลต่างในการปรับตัวของสินทรัพย์และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลาและเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงจากการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง โดยหากสินทรัพย์และหนี้สินถึงกำหนดชำระหรือถึงรอบระยะเวลาการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งจะถือว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การวิเคราะห์ผลต่างในการปรับเปลี่ยนของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate GAP) จัดทำโดยการเปรียบเทียบอายุ หรืออัตราดอกเบี้ยที่อาจเปลี่ยนแปลงไปของสินทรัพย์และหนี้สินนอกจากนี้ การวิเคราะห์ดังกล่าวยังรวมถึงกระแสเงินสดจากการชำระคืนเงินต้นที่ประมาณการว่าจะได้รับคืนจากสินเชื่อทุกประเภทในระยะเวลาที่กำหนด โดยหากสินทรัพย์ที่มีความอ่อนไหวต่อการปรับเปลี่ยนของอัตราดอกเบี้ย จะถือว่ามีส่วนต่างเป็นบวก ในทางกลับกัน หากหนี้สินที่มีความอ่อนไหวต่อการปรับเปลี่ยนของอัตราดอกเบี้ยจะถือว่ามีส่วนต่างเป็นลบ ซึ่งภาวะที่อัตราดอกเบี้ยปรับตัวเพิ่มขึ้น การมีส่วนต่างที่เป็นลบ จะมีผลทำให้ธนาคารมีดอกเบี้ยรับสุทธิลดลง ขณะที่หากธนาคารมีส่วนต่างเป็นบวกจะมีผลทำให้ธนาคารมีดอกเบี้ยรับสุทธิเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันหากปรับดอกเบี้ยลดลง การมีส่วนต่างเป็นลบจะมีผลทำให้ธนาคารมีดอกเบี้ยรับสุทธิเพิ่มขึ้นขณะที่หากธนาคารมีส่วนต่างเป็นบวก จะมีผลทำให้ธนาคารมีดอกเบี้ยรับสุทธิลดลง

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลต่างในการปรับตัวของสินทรัพย์และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลา (GAP Analysis)

ฉัตรติมา ตั้งคำ (2551 : 5-15) ได้กล่าวถึงหลักการวิเคราะห์ผลต่างในการปรับตัวของสินทรัพย์และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลา (Gap Analysis) ดังนี้

เครื่องมือพื้นฐานที่ใช้วัดสภาพความอ่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินก็คือ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) โดยจำแนกสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitive) และกลุ่มที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non- Interest Rate Sensitive) โดยการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยจากสินทรัพย์และภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สิน ข้อสังเกตประการหนึ่งก็คือ การวิเคราะห์ (Gap Analysis) จะเน้นที่รายได้และภาระค่าใช้จ่ายจากดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย(สมสกุล ป้อมมงกฎ. 2547. การบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์: 28-29 อ้างถึงใน สุวิทย์ ปาดังคะโร (2543) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP: 2-11. เศรษฐกิจปริทัศน์ 6.)

1.3.1 การจำแนกสินทรัพย์และหนี้สินโดยใช้ความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rat – Sensitive Assets) RSA		สินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non – Rate Sensitive Assets) NRSA
หลักทรัพย์ระยะสั้น		เงินสด
เงินกู้ที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง		หลักทรัพย์ระยะยาว
เงินกู้ระยะสั้น		เงินกู้ระยะยาว
		สินทรัพย์อื่นๆ
หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rat – Sensitive Liabilities) RSL		หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non – Rate Sensitive Liabilities) NRSL
MONEY MARKET DEPOSIT		เงินฝากกระแสรายวัน
เงินฝากระยะสั้น		เงินฝากระยะยาว
เงินกู้ยืมจากธนาคารกลาง		ส่วนของผู้อื้อหุ้น

ซึ่งในการจำแนกประเภทสินทรัพย์และหนี้สิน สินทรัพย์และหนี้สินที่มีอายุหนึ่งปีหรือต่ำกว่าจัดว่าเป็นสินทรัพย์และหนี้สินระยะสั้น หลักทรัพย์ระยะสั้น เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง (โดยสมมติในอัตราดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อปรับตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในช่วง 1 ปี) เป็นสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่อดอกเบี้ย (RSA) ส่วนเงินฝากระยะสั้น เงินกู้ยืมจากธนาคารกลาง เป็นหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่เหลือ อาทิ เงินสด หลักทรัพย์และเงินกู้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (NRSA) ในขณะที่หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (NRSL) ได้แก่ เงินฝากระยะยาวและส่วนของผู้ถือหุ้น

1.3.2 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยต่อ Net Interest Margin: NIM

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินนับเป็นภารกิจที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ด้วย โดยการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินจะมุ่งเป้าหมายไปที่อัตราผลตอบแทนจากดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Net Interest Margin: NIM) (สมสกุล ป้อมมงกุฎ 2547 : 29) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์สามารถวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ด้วยสมการที่ 1-6 ดังต่อไปนี้

$$\text{NIM} = \frac{\text{รายได้ดอกเบี้ย} - \text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย}}{\text{สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้}} \quad (1)$$

การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อ Net Interest Margin: NIM ของสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับรายได้ดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยซึ่งสะท้อนถึงการทำการไร ของสถาบันการเงินต่างๆ โดยพิจารณาได้จาก “GAP” คือ ผลต่างระหว่างสินทรัพย์ซึ่งอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) กับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{GAP} = \text{RSA} - \text{RSL} \quad (2)$$

แต่ถ้ามีการเปรียบเทียบระหว่างสถาบันการเงินที่มีขนาดแตกต่างกัน GAP ก็จะเป็นวิธีวัดที่ยังไม่ดีพอ จึงควรเปรียบเทียบในลักษณะ “Common Size” โดยการคำนวณหา Relative Gap Ratio คือ อัตราส่วนของ Gap ต่อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือคำนวณหา Sensitivity Ratio (สมสกุล ป้อมมงกุฎ (2547) Commercial Bank Management: p. 221) ตามสมการ

$$\text{Relative Gap Ratio} = \text{Gap/Total Assets} \quad \text{—————} \quad (3)$$

$$\text{Sensitivity Ratio} = \text{RSA/RSL} \quad \text{—————} \quad (4)$$

ถ้าสถาบันการเงินมีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภทสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Asset Sensitive to Interest Rate) จะทำให้ GAP และ Relative Gap Ratio เป็นบวก แล้ว Sensitivity Ratio จะมากกว่า 1

ในทางตรงกันข้าม ถ้าสถาบันการเงินมีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภทหนี้สินอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Liability Sensitive to Interest Rate) จะทำให้ GAP และ Relative Gap Ratio เป็นลบ แล้ว Sensitivity Ratio จะน้อยกว่า 1

สำหรับสถาบันการเงินที่มีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภทสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Asset Sensitive to Interest Rate) มาก Net Interest Margin (NIM) จะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น และ NIM จะลดลง เมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง

ในขณะเดียวกันหากสถาบันการเงินมีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภทหนี้สินอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Liability Sensitive to Interest Rate) มาก การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยจะทำให้ NIM ลดลง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยทำให้ต้นทุนของการระดมเงินทุนสูงขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของรายรับดอกเบี้ยจากสินทรัพย์ ดังนั้นจึงส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิจะลดลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และในทางกลับกัน หากอัตราดอกเบี้ยลดลงก็จะทำให้ NIM สูงขึ้น

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง GAP กับรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income: NII)

เมื่ออัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลให้ GAP และ NII มีการเปลี่ยนแปลง โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่าง GAP กับ NII สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$E(\Delta NII) = \text{RSA } E(\Delta r) - \text{RSL } E(\Delta r) = \text{GAP } E(\Delta r) \quad (5)$$

$$E(\Delta NII) = \text{การคาดการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของรายได้ดอกเบี้ย}$$

สุทธิ

$$E(\Delta r) = \text{การคาดการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย}$$

จากสมการ (5) หากว่าสถาบันการเงินมี RSA 55 พันล้านบาท และ RSL 35 พันล้านบาท GAP ก็จะเป็นบวก ทำให้สถาบันการเงินมีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภท Asset Sensitive to Interest Rate โดยมี GAP เท่ากับ 20 พันล้านบาท ถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8 เป็น 10 จะทำให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น 400 ล้านบาท ซึ่งผลกระทบต่อ NIM จะมากขึ้นแค่นิดเดียวขึ้นอยู่กับขนาดของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินนั้นด้วย ในทางกลับกันถ้าสถาบันการเงินมี RSA 35 พันล้านบาท และ RSL 55 พันล้านบาท GAP ก็จะเป็น

ลบเท่ากับ 20 พันล้านบาท ทำให้สถาบันการเงินมีลักษณะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นแบบประเภท Liability Sensitive to Interest Rate การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 จะทำให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิลดลง 400 ล้านบาท

ดังนั้นการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาระดับอัตราผลตอบแทนจากดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Net Interest Margin) ให้เหมาะสมตามแผนการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้นๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 แนวทางด้วยกัน คือ

1. แนวทางป้องกัน (Defensive Approach)
2. แนวทางรุก (Aggressive Approach)

1.3.4 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแนวทางป้องกัน (Defensive Approach)

แนวทางป้องกัน (Defensive Approach) เป็นความพยายามที่จะป้องกันการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของ NIM หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ ความพยายามที่จะรักษาระดับของ NIM ให้คงที่ตามกำหนดไว้ด้วยการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแนวป้องกันเกี่ยวข้องกับการบริหารสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย การบริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแนวป้องกัน (Defensive) ไม่ต้องอาศัยการคาดการณ์ทิศทางอัตราดอกเบี้ยในอนาคตมากนัก แต่เน้นที่การปรับพอร์ตการลงทุน (Portfolio) อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยไม่ว่าการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยไม่ว่าการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

1.3.5 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแนวทางรุก (Aggressive Approach)

แนวทางรุก (Aggressive) เป็นแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินที่มุ่งเพิ่ม NIM ด้วยการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบในสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งทั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับการบริหารสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย การบริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย โดยที่ความสำเร็จของการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแนวรุก (Aggressive) ขึ้นอยู่กับความสามารถของการคาดการณ์ทิศทางอัตราดอกเบี้ยในอนาคต การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแบบแนวรุก (Aggressive) ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนแรก คือ พยากรณ์ทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในอนาคตซึ่งอาจพิจารณาจาก Yield Curve

2. ขั้นตอนที่สอง คือ ปรับเปลี่ยนสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ถ้าหากคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น สถาบันการเงินจะต้องปรับสัดส่วนการลงทุนหรือ Portfolio ให้ GAP เป็นบวก นั่นหมายถึง การปรับสัดส่วนการลงทุนให้มี RSA มากกว่า RSL ซึ่งเป็นผลให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากรายได้ดอกเบี้ยของ RSA เพิ่มขึ้นมากกว่าค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย RSL ที่เพิ่มขึ้น สำหรับสถาบันการเงินที่คาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น แต่ GAP ไม่อยู่ในสถานะที่เป็นบวก จึงต้องทำการปรับ Portfolio ซึ่งอาจทำได้โดยลดระยะเวลาการถือครองสินทรัพย์ระยะยาวลง เช่น นำหลักทรัพย์ระยะยาวไปขายแล้วซื้อหลักทรัพย์ระยะสั้นแทน หรือปล่อยสินเชื่อที่อัตราดอกเบี้ยลอยตัวมากขึ้น ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยให้ RSA เพิ่มขึ้น และเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น มีผลทำให้รายได้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับกลยุทธ์อื่นที่สามารถนำมาใช้แทนการปรับสัดส่วนการลงทุนในหนี้สิน คือการขยายระยะเวลาของหนี้สินสถาบันการเงินออกไป เช่น ขายเงินฝากระยะยาวและนำเงินไปชำระเงินกู้จากธนาคารกลาง ซึ่งทำให้ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยต่อค่าใช้จ่ายของเงินทุนของสถาบันการเงินลดลงได้ และทำให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิรวมถึง (Net Interest Margin : NIM) เพิ่มขึ้นด้วย

แต่ถ้าหากคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยจะลดต่ำลง สถาบันการเงินก็จะต้องปรับสัดส่วนการลงทุน Portfolio ให้ GAP เป็นลบ เพื่อให้ได้ประโยชน์จากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยสินทรัพย์ซึ่งมีผลตอบแทนดอกเบี้ยคงที่ ควรขยายระยะเวลาครบกำหนดให้นานขึ้น และสินทรัพย์ที่ผลตอบแทนลดลงควรลดปริมาณลง หรืออาจปรับทางด้านหนี้สิน โดยลดระยะเวลาการครบกำหนดลง เช่น ลดปริมาณเงินฝากระยะยาวและเพิ่มการกู้ยืมจากธนาคารกลาง หรือสามารถอธิบายอีกกรณีก็คือ การลดลงของอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลให้รายรับที่จะครบกำหนดลดลง ดังนั้นสถาบันการเงินควรปรับลด RSA ลง และเพิ่ม RSL ขึ้น ซึ่งสามารถสรุปการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแบบแนวรุก (Aggressive) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 การบริหารแบบ Aggressive

การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลง ของอัตราดอกเบี้ย	สถานะของ GAP ในปัจจุบันหรือทิศ ทางการเปลี่ยนแปลงของ GAP ที่เหมาะสม	การปรับเปลี่ยน Portfolio
เพิ่มขึ้น	เป็นบวก	เพิ่ม RSA ลด RSL
ลดลง	เป็นลบ	ลด RSA เพิ่ม RSL

ที่มา : บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด, 2543: 7

ดังนั้นการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทางของ GAP จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ในเรื่องของการคาดการณ์เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในอนาคต การเลือกแนวทางในการบริหาร GAP รวมทั้งการจัดสัดส่วนสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสม ดังนั้นเพื่อรับรองการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย สรุปแนวทางการบริหาร GAP ดังนี้

ในการจำแนกสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินออกเป็นประเภทที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยและส่วนที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย การเลือกขอบเขตของเวลาทำให้เกิดการละเลยเวลาที่มีผลกระทบต่อสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เมื่อถูกกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ กล่าวคือ ในการกำหนดให้สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งหมดถูกกำหนดอัตราดอกเบี้ยในวันเดียวกันเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ ตัวอย่างปัญหาที่เกิดจากข้อสมมติดังกล่าว สมมติว่าสถาบันการเงินมี GAP เท่ากับศูนย์ (สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย) สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมีกำหนดระยะเวลาครบอายุ 1 วัน หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมีกำหนดระยะเวลาครบอายุ 30 วัน ซึ่งภายใต้ข้อสมมติเหล่านี้ อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงจึงมีผลต่อรายได้ดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน ถึงแม้ว่าสถาบันการเงินนั้นมี GAP เป็นศูนย์ก็ตาม

การแก้ปัญหาดังกล่าวหนึ่ง คือ การแบ่ง Portfolio ของสินทรัพย์และหนี้สินออกเป็น Maturity Bucket และมีการบริหารแต่ละ Maturity Bucket แยกจากกัน ซึ่งธนาคารมีการกำหนดการครบอายุของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยตาม Maturity Bucket โดย GAP ของแต่ละ Maturity Bucket ถูกคำนวณและรวมเป็น GAP สะสม เมื่อมีการใช้ขอบเขตของการวางแผนเป็นเวลา 1 ปี ธนาคารมี GAP สะสมเป็นศูนย์ เห็นได้ว่าบริหาร GAP โดยแบ่ง Bucket นั้นทำให้เข้าใจถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิได้ตลอดเวลา การ

กำหนดให้เป็นทางเลือกของอัตราดอกเบี้ยทำให้การบริหารสามารถวัดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในวิธีการของ GAP ได้ เบื้องหลังของแนวคิด Maturity Bucket นั้น คือ สินทรัพย์ทั้งหมดถึงกำหนดครบอายุไม่พร้อมกัน สินทรัพย์และหนี้สินบางอย่างมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ก่อนหรือหลังสินทรัพย์อื่นได้ จากการเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับในรายได้ดอกเบี้ยสุทธิจากวันต่อวัน ซึ่งควรมีขอบเขตของระยะเวลาเป็น 1 วัน จึงจะควบคุมรายได้ดอกเบี้ยสุทธิจากผลของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ แต่เป็นสิ่งที่สถาบันการเงินไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติได้

ประการที่สองของการวิเคราะห์ด้วย GAP คือ ข้อสมมติที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในตลาดกับรายรับและรายจ่ายดอกเบี้ยจาก Portfolio ของสถาบันการเงินมีสัมประสิทธิ์เป็น 1 คือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ 10 รายรับดอกเบี้ยของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของ RSL จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) เท่ากับร้อยละ 10 เช่นกัน การประมาณการเปลี่ยนแปลงในรายได้ดอกเบี้ยสุทธิพิจารณาได้จากสมการ (5)

$$E(\Delta NII) = RSA E(\Delta r) - RSL E(\Delta r) = GAP E(\Delta r) \quad (5)$$

ซึ่งเกิดขึ้นได้เมื่อข้อสมมติในการคำนวณดังกล่าวเป็นจริง แต่ก็มีเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าข้อสมมติอาจไม่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของสินทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของเงินฝากจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ กิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างเชื่องช้าและความต้องการเงินทุนต่ำ แต่เมื่อความต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ก็จะสูงขึ้น อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากปรับเพิ่มขึ้นล่าช้ากว่าการเพิ่มขึ้นล่าช้ากว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เพราะค่าใช้จ่ายของเงินฝากที่สูงขึ้นจะยังไม่จ่ายออกไปจนกว่ารายรับจากเงินให้สินเชื่อจะได้รับเข้ามา การกำหนดราคา (อัตราดอกเบี้ย) ที่สูงขึ้นให้ครอบคลุมความเสี่ยงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามวัฏจักรธุรกิจ กล่าวคือ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นได้ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลงได้ และเนื่องจากไม่มีการกำหนดราคาที่สูงได้สำหรับความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและค่าใช้จ่ายเงินฝากจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนสมการเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สิน ดังสมการต่อไปนี้

$$E(\Delta NII) = RSA E(\Delta r_A) - RSL E(\Delta r_L) \quad (6)$$

ปัญหาประการสุดท้ายของการวิเคราะห์ GAP คือ ฟุ้งเป้าไปที่รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NII) มากกว่าความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น กล่าวคือ ผู้บริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินอาจมีการปรับเปลี่ยน Portfolio เพื่อให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย แต่มูลค่า (ความมั่งคั่ง) ของผู้ถือหุ้นในอนาคตอาจลดลง จากการที่การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแบบ Aggressive ขึ้นอยู่กับความแม่นยำในการคาดการณ์การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจเพิ่มความเสี่ยงในการสูญเสียได้ ถ้าผู้บริหารสินทรัพย์และหนี้สินอนุญาตให้มี GAP มากกว่าปริมาณที่ต้องการ ความพยายามปรับเปลี่ยน Portfolio ทำให้การเข้ามาของรายรับสถาบันการเงินมีความเสี่ยงสูงขึ้น ถ้าการบริหาร GAP แบบ Aggressive ประสบความสำเร็จ ทำให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเป็นการเพิ่มความผันผวนของรายรับด้วย นอกจากนี้การบริหาร GAP แบบ Aggressive อาจทำให้มูลค่าของสถาบันการเงินลดต่ำลงจากการคาดการณ์ที่ผิดพลาด

การบริหาร GAP แบบ Defensive อาจทำให้ความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นลดต่ำลง เหตุผลอย่างง่ายที่เป็นไปได้ คือ สถาบันการเงินมี GAP เท่ากับศูนย์ และคิดว่าสามารถปกป้องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ ถ้าปริมาณของ RSL และปริมาณของ NRSA เท่ากับปริมาณของ NRSL แต่ NRSA มีระยะเวลาที่ครบกำหนดมากกว่า NRSL ในกรณีนี้แม้ว่ารายรับและค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลงตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยอย่างแน่นอน มูลค่าตลาดของสถาบันการเงินจะลดลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น เนื่องจากมูลค่าตลาดของสินทรัพย์ของสถาบันการเงินลดลงมากกว่ามูลค่าตลาดของหนี้สิน ถึงแม้ว่ารายได้ดอกเบี้ยสุทธิคงที่ก็ตาม จากมูลค่าตลาดของส่วนผู้ถือหุ้นเท่ากับมูลค่าตลาดของสินทรัพย์ลบมูลค่าตลาดของหนี้สิน ทำให้เห็นนโยบายดังกล่าวส่งผลต่อมูลค่าของส่วนผู้ถือหุ้นในองค์กรลดลง

จากทฤษฎีและตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ภายใต้อิทธิพลของการผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาในทางปฏิบัตินั้น เห็นว่าการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินนั้นจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องอาศัยการคาดการณ์เกี่ยวกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยเป็นสำคัญ นั่นก็คือ ในทางปฏิบัติแล้ว การติดตามความเคลื่อนไหวของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งที่ไม่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากหากมีการคาดการณ์ไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้องแล้วก็จะทำให้สถาบันการเงินเกิดความเสียหายขึ้นได้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินด้วยวิธีที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จัตติมา ตั้งคำ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ในระหว่างช่วงปี 2545 ถึงปี 2549 และเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด ในอนาคตตามแนวทาง GAP

ผลการศึกษาพบว่า ถึงแม้ผู้บริหารสหกรณ์จะบริหารโดยมิได้ยึดถือหลักการของ GAP แต่ผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ก็ยังเป็นไปตามแนวทาง GAP ถึง 2 ปี และจากการคาดคะเนผลการบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินของสหกรณ์ตามแนวทางของ GAP แบบเชิงรุก ในปี 2550 พบว่า แนวทางที่ดีที่สุด หากคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้น ในอนาคตอันใกล้ สหกรณ์ควรลดสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย โดยการชำระคืนหนี้สินระยะสั้น และเน้นการก่อหนี้ระยะยาว เช่น การรับฝากประจำ และสหกรณ์ควรเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น โดยลดหรือชะลอการลงทุนระยะยาว เน้นการลงทุนระยะสั้นให้มากขึ้น รวมทั้งการฝากเงินประเภทออมทรัพย์แทนการฝากประจำ

จริยา อินทรมาน (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยและการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของประเทศไทย และ ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ตลอดจนทั้งแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทศนิยมรายเดือน พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2548 ซึ่งรวบรวมข้อมูล อาทิ เว็บไซต์และเอกสารต่างๆ เป็นต้น โดยกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดี (MLR) เป็นตัวแทนอัตราดอกเบี้ย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติประยุกต์ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด แบบธรรมดาในรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยโดยอาศัยค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากสมการถดถอยเชิงซ้อนประกอบพิจารณาถึงงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 5 แห่ง ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดี ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงเวลาก่อนหน้า 1 เดือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ และอัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคาร

พาณิชย์ขนาดใหญ่ ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับตัวแปรตาม สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด ยกเว้นตัวแปรการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ และ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ตามลำดับ โดยที่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แต่ละธนาคารจะมีการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างตามความเหมาะสมของสภาวะการณ์นั้นๆ เป็นสำคัญ

สมสกุล ป้อมมงกุฏ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่มีความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยใช้ทฤษฎีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP เพื่อศึกษาถึงการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ที่เป็นมาในอดีต และศึกษาแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ตามแนวทาง GAP ซึ่งพบว่า สหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่เป็นไปตามแนวทางของ GAP ทำให้สหกรณ์ไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยและจากการพยากรณ์อัตราดอกเบี้ยได้ว่ามีแนวโน้มจะปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้น สหกรณ์จึงควรปรับ GAP ให้เป็นบวกมากขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยและปรับลดหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

สุวิทย์ ปาดังคะโร (2543: บทคัดย่อ) ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ นอกจากรายได้จากค่าธรรมเนียมแล้ว อัตราดอกเบี้ยก็ยังเป็นต้นทุนหลักของสถาบันการเงินด้วยเช่นกัน กอปรกับในขณะนี้สถาบันการเงินต่างประสบปัญหาทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นไปได้ยากลำบากมากขึ้นซึ่งจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP ที่มุ่งหาแนวทางในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้ภาวะผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบัน โดยการใช้แนวทางการวิเคราะห์ช่องว่าง โดยพยายามที่จะรักษาระดับอัตราผลตอบแทนจากดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เหมาะสม

สมศักดิ์ ไกรศรีบัณฑิต (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการทดสอบผลกระทบของความเสี่ยงในระบบการเงินจากความผันผวนในอัตราดอกเบี้ยของปริมาณเงินและจากอัตราดอกเบี้ยที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยของผลผลิตและระดับราคา โดยแบ่งการทดสอบผลกระทบออกเป็น 2 ช่วง คือ การทดสอบในช่วงก่อนเปิดเสรีและหลังเปิดเสรีการเงินในประเทศไทย ด้วยการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดกับแบบจำลองพหุนามผลการศึกษาพบว่า ในช่วงก่อนเปิดเสรีการเงินซึ่งเป็นช่วงที่ทางการยังใช้มาตรการควบคุมทางการเงินโดยตรงได้อย่างเต็มที่ ทำให้ระบบการเงินค่อนข้าง

จะมีเสถียรภาพและระดับความผันผวนมีอยู่ในระดับต่ำ ความเสี่ยงจากความผันผวนในอัตราดอกเบี้ยโตของปริมาณเงินและอัตราดอกเบี้ยไม่มีอิทธิพลต่อการลดอัตราดอกเบี้ยโตของผลผลิตและเสถียรภาพของระดับราคา ส่วนในช่วงหลังเปิดเสรีการเงินพบว่าระดับความผันผวนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ในการทดสอบผลกระทบอัตราดอกเบี้ยโตของผลผลิตพบว่าความผันผวนในอัตราดอกเบี้ยโตของปริมาณเงินมีผลต่อการลดลงของผลผลิตในลักษณะชั่วคราวเท่านั้น ส่วนผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการลดอัตราดอกเบี้ยโตของผลผลิตในระยะยาว การดำเนินนโยบายการเงินในช่วงหลังเปิดเสรีการเงิน จะมีความยากลำบากและซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นตามเงื่อนไขของการเปิดเสรีการเงิน ทางตรงอาจใช้การพิจารณาเลือกเป้าหมายของนโยบายการเงินให้เหมาะสมกับลำดับความสำคัญของเป้าหมายทางเศรษฐกิจในขณะนั้น เช่น การรักษาเสถียรภาพในอัตราดอกเบี้ยโตของปริมาณเงินจะมีประสิทธิภาพในการควบคุมเสถียรภาพของระดับราคา ในขณะที่การรักษาเสถียรภาพความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยจะมีประสิทธิภาพในการรักษาอัตราดอกเบี้ยโตผลผลิตในระยะยาว เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
สระบุรี จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณจากเอกสาร (Quantitative Documentary Research) โดยใช้
ข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปีของสหกรณ์มาศึกษาวิเคราะห์ตามแนวทางการบริหาร
สินทรัพย์และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลา (GAP Analysis) โดยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา
ดังนี้คือ

1. ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
จังหวัดสระบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือการวิเคราะห์
ตามแนวดิ่ง (Vertical Analysis) จากงบดุลของสหกรณ์

2.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของหนี้สินและทุน หรือการวิเคราะห์ตาม
แนวดิ่ง (Vertical Analysis) จากงบดุลของสหกรณ์

2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้นหรือการวิเคราะห์ตาม
แนวดิ่ง (Vertical Analysis) จากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์

2.4 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

2.5 การวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากรายงานประจำปีของสหกรณ์ รายงานการสอบบัญชี งบการเงินของสหกรณ์ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551 ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยในรายงานสถิติเศรษฐกิจและการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ. 2551 เอกสารหนังสือของส่วนราชการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลต่าง ๆ มารวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาค้างนี้

3.1 สินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551

3.2 รายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551

3.3 **สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Asset: RSA and Rate Sensitive Liabilities: RSL)** คือ สินทรัพย์ที่มีรายได้ดอกเบี้ยและหนี้สินที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี

3.3.1 **สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Asset: RSA)** ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ เงินลงทุนระยะสั้น และเงินกู้ของสมาชิก(ทุกประเภท)

3.3.2 **หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Liabilities: RSL)** ได้แก่ เงินรับฝากออมทรัพย์ และเงินกู้ยืมระยะสั้น(หนี้สินระยะสั้น)

3.4 **สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non-Rate Sensitive Asset: NRSA and Non-Rate Sensitive Liabilities: NRSL)** คือ สินทรัพย์ที่มีรายได้ดอกเบี้ยและหนี้สินที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา 1 ปี

3.4.1 **สินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non-Rate Sensitive Asset: NRSA)** ได้แก่ เงินฝากประจำ เงินลงทุนระยะยาว เงินกู้ของสหกรณ์อื่น และสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Nonearning Assets: เงินสด เงินฝาก กระแสรายวัน สินทรัพย์หมุนเวียน และอื่นๆ)

3.4.2 **หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Non-Rate Sensitive Liabilities: NRSL)** ได้แก่ เงินรับฝากประจำ และ หนี้สินไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Nonearning Liabilities: ทุนสำรอง ทุนสะสม กำไรสุทธิที่ยังไม่ได้จัดสรร หนี้สินหมุนเวียน และอื่นๆ)

3.5 จำนวนอัตราดอกเบี้ยผลตอบแทน

3.5.1 **อัตราดอกเบี้ยของหนี้สิน** คัดจากอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยทั้งปีในแต่ละประเภท คือ

- 1) อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์เฉลี่ยทั้งปี
- 2) อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากประจำเฉลี่ยทั้งปี

3) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมธนาคาร

3.5.2 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ คัดจากอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยทั้งปีเช่นกัน คือ

- 1) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เฉลี่ยทั้งปี
- 2) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยทั้งปี
- 3) อัตราดอกเบี้ยเงินลงทุนระยะสั้นเฉลี่ยทั้งปี
- 4) อัตราดอกเบี้ยเงินลงทุนระยะยาวเฉลี่ยทั้งปี
- 5) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สมาชิกเฉลี่ยทั้งปี
- 6) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์อื่นเฉลี่ยทั้งปี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดย

4.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวม เป็นการวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis) หรือการย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size) ซึ่งจะศึกษาทั้งการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินจากงบดุล และการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุน

4.2 การวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP มีวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

4.2.1 คำนวณหา GAP ระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) กับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ดังสมการต่อไปนี้ (สมสกุล ป้อมมงกุฎ. 2547. การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์: 28-29 อ่างใน สุวิทย์ ปาดังคะโร (2543) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP: 2-11 เศรษฐกิจปริทัศน์ 6)

$$GAP = RSA - RSL$$

วิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในอดีตว่าเป็นแบบใดดังต่อไปนี้

$RSA - RSL > 0$; Positive GAP หมายถึง สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย มีค่ามากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

$RSA - RSL < 0$; Negative GAP หมายถึง สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมีค่าน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

$RSA - RSL = 0$; Zero GAP หมายถึง สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมีค่าเท่ากับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย

4.2.2 คำนวณหารายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income: NII) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในการบริหาร GAP เมื่ออัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลอย่างไรต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income: NII) ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้ (สมสกล ป้อมมงกุฎ (2547) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์: 29)

$$NII = RSA(\%Rate) + NRSA(\%Rate) - RSL(\%Rate) - NRSL(\%Rate)$$

$$NII = r_A(RSA) + r_A(FRA) - r_L(RSL) + r_L(FSL)$$

NII คือ การเปลี่ยนแปลงรายได้สุทธิ

r_A คือ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์

r_L คือ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของหนี้สิน

4.2.3 คำนวณหาอัตราผลตอบแทนดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Net Interest Margin: NIM) ตามสมการต่อไปนี้

$$NIM = \frac{\text{รายได้ดอกเบี้ย} - \text{รายจ่ายดอกเบี้ย}}{\text{สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้}} \times 100 \quad \text{หน่วย : ร้อยละ}$$

4.2.4 คำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) ใช้วัดผลตอบแทนที่สหกรณ์ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้น ว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์รวม ซึ่งให้เห็นว่าการใช้สินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ปริมาณธุรกิจเหมาะสมกับขนาดของสินทรัพย์ที่มีอยู่ และการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

$$ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100 \quad \text{หน่วย : ร้อยละ}$$

4.2.5 คำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) เป็นการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างทุนสหกรณ์ต่อกำไรสุทธิประจำปี แสดงให้ทราบว่าสหกรณ์สามารถทำกำไรสุทธิได้เป็นร้อยละเท่าไรของส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ปริมาณธุรกิจเหมาะสมกับขนาดของสินทรัพย์ที่มีอยู่และการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

$$ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \times 100 \quad \text{หน่วย : ร้อยละ}$$

4.3 การพยากรณ์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในอนาคตภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

เป็นการใช้ข้อมูลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย เพื่อปรับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์แล้วเปรียบเทียบการบริหาร GAP ของสหกรณ์กับการบริหาร GAP แบบ Aggressive หากคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยจะปรับตัวเพิ่มขึ้น สถานะของ GAP ที่เหมาะสมในปัจจุบัน คือ เป็นบวกและสามารถทำการปรับเปลี่ยน (Portfolio) ได้โดยการเพิ่ม RSA และลด RSL และหากคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยจะปรับตัวลดลง สถานะของ GAP ที่เหมาะสมในปัจจุบัน คือ เป็นลบและสามารถทำการปรับเปลี่ยน (Portfolio) ได้โดยการลด RSA และเพิ่ม RSL มีขั้นตอนดังนี้

1. คาดการณ์เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย
2. ปรับสัดส่วนสินทรัพย์และหนี้สิน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด จังหวัดสระบุรี ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ การบริหารสินทรัพย์และหนี้ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน และการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนดังนี้

ตอนที่ 1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

- 1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือ การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis) จากงบดุลของสหกรณ์
- 1.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของหนี้สินและทุน หรือการวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis) จากงบดุลของสหกรณ์
- 1.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้น หรือการวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis) จากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์
- 1.4 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย
- 1.5 การวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

ตอนที่ 2 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

- 2.1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในปี 2551
- 2.2 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ และอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากลงร้อยละ 1
- 2.3 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากขึ้นร้อยละ 1
- 2.4 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และลดสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ลงร้อยละ 10 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น
- 2.5 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน เมื่อปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 แต่เพิ่มสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ร้อยละ 5 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของสินทรัพย์ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของสินทรัพย์ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์

รายการ / ปี	2547		2548		2549		2550		2551	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	92,539.84	6.79	9,757.19	0.66	58,284.88	3.48	28,764.91	1.56	72,440.68	3.55
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	217,259.79	15.94	207,991.09	13.97	306,871.22	18.34	188,112.14	10.19	238,164.81	11.66
วัตถุดิบคงเหลือ	31.33	0.00	39.64	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแทนการชำระหนี้รอจำหน่าย	-	0.00	520.00	0.03	-	0.00	-	0.00	-	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	309,830.96	22.73	218,307.92	14.66	365,156.10	21.82	216,877.05	11.75	310,605.49	15.21
เงินลงทุนระยะยาว	1,045.50	0.08	1,045.50	0.07	1,045.50	0.06	1,281.00	0.06	1,405.00	0.06
ลูกหนี้ระยะยาว	1,049,216.09	76.97	1,265,728.88	85.06	1,301,999.03	77.85	1,621,459.64	87.80	1,726,102.12	84.50
ลูกหนี้อื่น - สุทธิ	-	0.00	-	0.00	-	0.00	2,081.88	0.11	-	0.00
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	2,955.59	0.22	3,098.04	0.21	4,063.88	0.24	4,036.08	0.22	3,785.33	0.19
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	0.00	-	0.00	-	0.00	364.01	0.02	273.01	0.01
สินทรัพย์อื่น	6.00	0.00	6.00	0.00	568.22	0.03	513.50	0.04	505.33	0.03
รวมสินทรัพย์	1,363,054.14	100	1,488,186.34	100	1,672,832.73	100	1,846,613.16	100	2,042,676.28	100

หน่วย : พันบาท

จากตารางที่ 4.1 พบว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ตั้งแต่วันสิ้นปีทางบัญชี 2547 ถึงปี 2551 ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน , เงินลงทุนระยะยาว , ลูกหนี้ระยะยาว , ลูกหนี้อื่น สุทธิ , ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ , สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสินทรัพย์อื่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วยเงินสดและเงินฝากธนาคาร, ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ, วัสดุคงเหลือ และที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแทนการชำระหนี้หรือจำหน่าย มีการเพิ่มขึ้น และลดลงเมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียนกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 22.73 , 14.66, 21.82, 11.75 และ 15.21 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร และลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ

2. เงินลงทุนระยะยาว ประกอบด้วยเงินลงทุนระยะยาวในหุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด และหุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของเงินลงทุนระยะยาวกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น เป็นร้อยละ 0.08, 0.07, 0.06 , 0.06 และ 0.06 ตามลำดับ

3. ลูกหนี้ระยะยาวประกอบด้วย ลูกหนี้เงินให้กู้ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของลูกหนี้ระยะยาวกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 76.97, 85.06 , 77.85 , 87.80 และ 84.50 ตามลำดับ

4. ลูกหนี้อื่นสุทธิ ประกอบด้วย ลูกหนี้ตัวแทนซึ่งเกิดจากเปลี่ยนตัวลูกหนี้โดยผู้ค้าประกันยอมรับใช้หนี้แทนสมาชิกผู้กู้ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของลูกหนี้อื่นสุทธิตกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 0.00, 0.00, 0.00, 0.11 และ 0.00 ตามลำดับ

5. ที่ดินอาคารอุปกรณ์ – สุทธิ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิตกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 0.22, 0.21, 0.24, 0.22 และ 0.19 ตามลำดับ

6. สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของสิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 0.00, 0.00, 0.00, 0.02 และ 0.01 ตามลำดับ

7. สินทรัพย์อื่นประกอบด้วย ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแทนการชำระหนี้หรือการจำหน่าย, เงินประกันโทรศัพท์ และวัสดุสำนักงานคงเหลือ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของสินทรัพย์อื่นกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 0.00, 0.00, 0.03, 0.04 และ 0.03 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่คือ ลูกหนี้ระยะยาว ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินให้กู้ถึงร้อยละ 76 – 85

1.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละต่อยอดรวมของหนี้สินและทุนจากงบดุล
 ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละของหนี้สินและทุนต่อหนี้สินและทุนทั้งสิ้นของสหกรณ์

หน่วย : พันบาท

รายการ / ปี	2547	2548	2549	2550	2551					
หนี้สินและทุน	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน					
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินฝาก	218,603.03	16.04	233,320.06	15.68	200,241.88	11.97	214,266.60	11.60	265,192.03	12.98
เงินกู้ยืมระยะสั้น	12,000.00	0.88	24,000.00	1.61	120,000.00	7.17	114,000.00	6.17	159,187.59	7.79
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	861.44	0.06	1,591.44	0.11	-	0.00	-	0.00	-	0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	231,464.47	16.98	258,911.50	17.40	320,241.88	19.14	328,266.60	17.77	424,379.62	20.77
เงินกู้ยืมระยะยาว	35,000.00	2.57	42,000.00	2.82	62,000.00	3.71	75,994.67	4.11	46,000.00	2.25
หนี้สินอื่น	7,094.92	0.52	6,871.75	0.46	8,737.01	0.52	17,869.94	0.97	20,554.75	1.00
รวมหนี้สิน	273,559.39	20.07	307,783.25	20.68	390,978.89	23.37	422,131.21	22.85	490,934.37	24.02
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	915,911.60	67.20	994,261.88	66.81	1,080,856.06	64.62	1,204,963.10	65.26	1,313,203.36	64.29
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	96,609.88	7.08	103,360.50	6.95	111,815.26	6.68	121,102.48	6.56	130,908.61	6.41
ทุนสำรอง	12,673.60	0.93	12,813.06	0.86	10,440.31	0.62	9,507.74	0.52	9,690.48	0.48
ทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบอื่นๆ	64,299.67	4.72	69,967.65	4.70	78,742.21	4.71	88,908.63	4.81	97,939.46	4.80
กำไรสุทธิประจำปี	1,089,494.75	79.93	1,180,403.09	79.32	1,281,853.84	76.63	1,424,481.95	77.15	1,551,741.91	75.98
รวมหนี้สินและทุน	1,363,054.14	100	1,488,186.34	100	1,672,832.73	100	1,846,613.16	100	2,042,676.28	100

ที่มา : รายงานประจำปี 2547 -2551

จากตารางที่ 4.2 พบว่าหนี้สินและทุนของสหกรณ์ตั้งแต่วันสิ้นปีทางบัญชี 2547 ถึงปี 2551 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน, เงินกู้ยืมระยะยาว, หนี้สินอื่น , ทุนเรือนหุ้น , ทุนสำรอง , ทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบอื่น ๆ และกำไรสุทธิประจำปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย เงินรับฝาก เงินกู้ยืมระยะสั้น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีการเพิ่มขึ้นและลดลง เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของหนี้สินหมุนเวียนกับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 16.98, 17.40, 19.14, 17.77 และ 20.77 ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากและเงินกู้ยืมระยะสั้น

2. เงินกู้ระยะยาว ประกอบด้วย เงินที่กู้ยืมมาจากภายนอก จากสหกรณ์ออมทรัพย์ พนักงานการบินไทย จำกัด, สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำกัด เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของเงินกู้ระยะยาวกับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 2.57, 2.82, 3.71, 4.11 และ 2.25 ตามลำดับ

3. หนี้สินอื่น เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของหนี้สินอื่นกับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 0.52, 0.46, 0.52, 0.97 และ 1.00 ตามลำดับ

4. ทุนเรือนหุ้น เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของทุนเรือนหุ้นกับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 67.20 , 66.81, 64.62, 65.26 และ 64.29 ตามลำดับ

5. ทุนสำรอง เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของทุนสำรองกับหนี้สินและทุนของสหกรณ์ เป็นร้อยละ 7.08, 6.95, 6.68, 6.56 และ 6.41 ตามลำดับ

6. ทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบอื่น ๆ กับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 0.93, 0.86, 0.62, 0.52 และ 0.48 ตามลำดับ

7. กำไรสุทธิประจำปี เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของกำไรสุทธิประจำปี กับหนี้สินและทุนของสหกรณ์เป็นร้อยละ 4.72, 4.70, 4.71, 4.81 และ 4.80 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแหล่งที่มาของเงินทุน คือ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ อยู่ในสัดส่วน 20 : 80, 20 : 80, 23 : 76, 22 : 77 และ 24 : 76 แสดงถึงการใช้เงินทุนจากหนี้สินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน อย่างไรก็ตามที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ยังมาจากส่วนทุน คือ ประมาร ร้อยละ 76 – 80

ตารางที่ 4.3 สรุปสัดส่วนร้อยละของสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์

รายการ / ปี	2547	2548	2549	2550	2551
	%	%	%	%	%
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน	22.73	14.66	21.82	11.75	15.21
สินทรัพย์ระยะยาว	77.27	85.34	78.18	88.25	84.79
รวมสินทรัพย์	100	100	100	100	100
หนี้สินและทุน					
หนี้สินหมุนเวียน	16.98	17.40	19.14	17.77	20.77
หนี้สินระยะยาว	3.09	3.28	4.23	5.08	3.25
ทุนของสหกรณ์	79.93	79.32	76.63	77.15	75.98
รวมหนี้สินและทุน	100	100	100	100	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่าการบริหารสินทรัพย์ หนี้สินและทุนสหกรณ์ในปี 2547 ถึงปี 2551 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน 22.73 % , 14.66 % , 21.82 % , 11.75% , และ 15.21 % , ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ในขณะที่มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 77.27 % , 85.34 % , 78.18% , 88.25% และ 84.79 % ตามลำดับส่วนที่เป็นหนี้สินหมุนเวียน 16.98 % , 17.40 % , 19.14 % , 17.77 % , และ 20.77 % ของหนี้สินและทุน ในขณะที่มีหนี้สินระยะยาว 3.09% , 3.28% , 4.23% , 5.08% และ 3.25% ตามลำดับ และมีทุนของสหกรณ์ 79.93% , 79.32% , 76.63% , 77.15% และ 75.98% , แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์บริหารสินทรัพย์และหนี้สิน โดยมีการลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวจากหนี้สินระยะยาวและทุนของสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่ และลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน

1.3 การวิเคราะห์สัดส่วนร้อยละต่อรวมของรายได้ทั้งสิ้นจากกำไรขาดทุน

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์สัดส่วนร้อยละของรายได้และค่าใช้จ่ายต่อรายได้ทั้งสิ้นของสหกรณ์

หน่วย : พันบาท

รายการ/ปี	2547		2548		2549		2550		2551	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
รายได้										
ดอกเบี้ยรับ	80,978.09	99.66	87,238.38	99.75	101,573.75	99.93	116,248.74	99.77	128,092.73	99.92
ผลตอบแทนการลงทุน	-	0.00	-	0.00	44.34	0.04	44.38	0.04	53.90	0.04
รายได้อื่น	271.99	0.34	220.88	0.25	24.41	0.03	216.27	0.19	51.08	0.04
รวมรายได้	81,250.08	100.00	87,450.26	100.00	101,642.50	100.00	116,509.39	100.00	128,197.71	100.00
ค่าใช้จ่าย										
ดอกเบี้ยจ่าย	9,667.82	11.90	10,276.47	11.75	14,918.69	14.67	18,590.77	15.96	19,556.43	15.25
เงินเดือนและค่าจ้าง	3,300.88	4.06	3,743.16	4.28	3,781.43	37.20	3,489.95	2.99	3,720.31	2.90
เงินสวัสดิการและเงินประกันสังคม	120.64	0.15	132.02	0.15	130.62	0.13	148.25	0.13	135.44	0.11
บำเหน็จและเงินชดเชยเจ้าหน้าที่	1305.28	1.61	840.30	0.96	1,188.36	1.17	1,280.81	10.99	1,666.48	1.30
ค่าเบี้ยประชุม	234.00	0.29	289.37	0.33	259.00	0.25	223.87	0.19	308.77	0.24
ค่ารับรอง	104.27	0.13	99.42	0.11	92.26	0.90	136.96	0.11	171.41	0.13
ค่าตอบแทน	250.68	0.31	279.74	0.32	299.24	0.29	408.76	0.35	592.12	0.46
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	161.12	0.20	171.02	0.19	216.49	0.21	153.74	0.13	266.65	0.21

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

รายการ / ปี	2547		2548		2549		2550		2551	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	486.12	0.60	200.09	0.22	385.97	0.38	1,177.56	1.01	1,130.48	0.88
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน	311.67	0.38	318.90	0.36	172.24	0.17	178.08	0.15	185.98	0.15
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาและพัฒนา	127.51	0.16	218.16	0.25	214.58	0.211	255.96	0.22	260.47	0.20
ค่าสอบบัญชี	70.00	0.09	70.00	0.08	70.00	0.07	70.00	0.06	70.00	0.05
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	94.51	0.11	116.75	0.13	25.09	0.02	94.91	0.08	452.02	0.35
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	312.48	0.38	328.33	0.37	222.07	0.22	182.33	0.16	228.63	0.18
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	382.40	0.47	352.01	0.40	463.50	0.46	707.16	0.61	842.22	0.66
หนี้สงสัยจะสูญ	21.03	0.03	55.87	0.06	6.02	0.01	42.29	0.04	164.69	0.13
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตัดจ่าย	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00	91.00	0.07
ค่าไฟฟ้า	-	0.00	-	0.00	179.22	0.17	204.80	0.18	175.43	0.14
ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ	-	0.00	-	0.00	41.19	0.04	54.12	0.05	25.25	0.02
ค่าประกันภัย	-	0.00	-	0.00	14.04	0.01	43.71	0.04	55.05	0.04
ค่าภาษีป้ายโรงเรือนและที่ดิน	-	0.00	-	0.00	11.32	0.01	11.33	0.01	11.32	0.01

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

รายการ / ปี	2547		2548		2549		2550		2551	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ค่าของรางวัล	-	0.00	-	0.00	42.96	0.04	-	0.00	-	0.00
ค่าวัสดุสำนักงาน	-	0.00	-	0.00	166.00	0.16	145.40	0.12	147.74	0.12
ขาดทุนจากการเลิกใช้สินทรัพย์	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	-	-	0.00
รวมค่าใช้จ่าย	16,950.41	20.86	17,491.61	20.00	22,900.29	22.53	27,600.76	23.69	30,258.25	23.60
กำไรสุทธิ	64,299.67	79.41	69,967.65	80.00	78,742.21	77.47	88,908.63	76.31	97,939.46	76.40

จากตารางที่ 4.4 พบว่ารายได้ของสหกรณ์ตั้งแต่วันสิ้นปีทางบัญชี 2547 ถึงปี 2551 ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยรับ เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของดอกเบี้ยรับกับรายได้รวมทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 99.66 , 99.75, 99.93, 99.77 และ 99.92 ตามลำดับ ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 20.86 , 20.00, 22.53, 23.69 และ 23.60 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายที่เป็นดอกเบี้ยจ่ายเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมทั้งสิ้นแล้วเป็นร้อยละ 11.90, 11.75, 14.67, 15.96 และ 15.25 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายแล้วมีกำไรสุทธิเป็นร้อยละ 79.14, 80.00, 76.31 และ 76.40 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทั้งสิ้น

จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ารายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ส่วนใหญ่ คือ ดอกเบี้ยรับ และดอกเบี้ยจ่าย โดยสหกรณ์สามารถทำกำไรในอัตราที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวม

ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาคือ ปี 2547 – 2551 ไว้ด้วย

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยโดยรวม ที่จะมีผลต่อสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยที่จะมีผลต่อสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ควรเหมือนหรือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่จะมีผลต่อหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ควรเหมือนหรือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากก็จะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นเช่นกัน

1.4 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

การวิเคราะห์ตามแนวทาง GAP จะพิจารณาการลงทุนในสินทรัพย์กลุ่มต่างๆ และการจัดหาเงินทุน (หนี้สิน) ในรูปต่าง ๆ เมื่ออัตราดอกเบี้ย (ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) เปลี่ยนแปลงไปในที่นี้จึงได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ทั้งของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ณ ปี 2547 – 2551 ไว้ด้วย

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยโดยรวม ที่จะมีผลต่อสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยนั้น แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยที่จะมีผลต่อสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ควรเหมือนหรือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ส่วนแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่จะมีผลต่อหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยควรเหมือนหรือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ต่อไปนี้เป็นกรอธิบายแนวโน้ม หรือทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยตลาด โดยใช้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่งเป็นตัวแทนของตลาด

1.4.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ตารางที่ 4.5 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2551

หน่วย : บาท

ปี	ประเภท/ธนาคาร	กรุงเทพ	กรุงไทย	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีอยุธยา	อัตราเฉลี่ย
2546	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.94
	ประจำ 3 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
	ประจำ 6 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
	ประจำ 12 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
2547	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.94
	ประจำ 3 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
	ประจำ 6 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
	ประจำ 12 เดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
2548	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	1.87
	ประจำ 3 เดือน	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
	ประจำ 6 เดือน	2.25	2.25	2.25	2.25	2.25	
	ประจำ 12 เดือน	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	
2549	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	2.87
	ประจำ 3 เดือน	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	
	ประจำ 6 เดือน	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	
	ประจำ 12 เดือน	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	

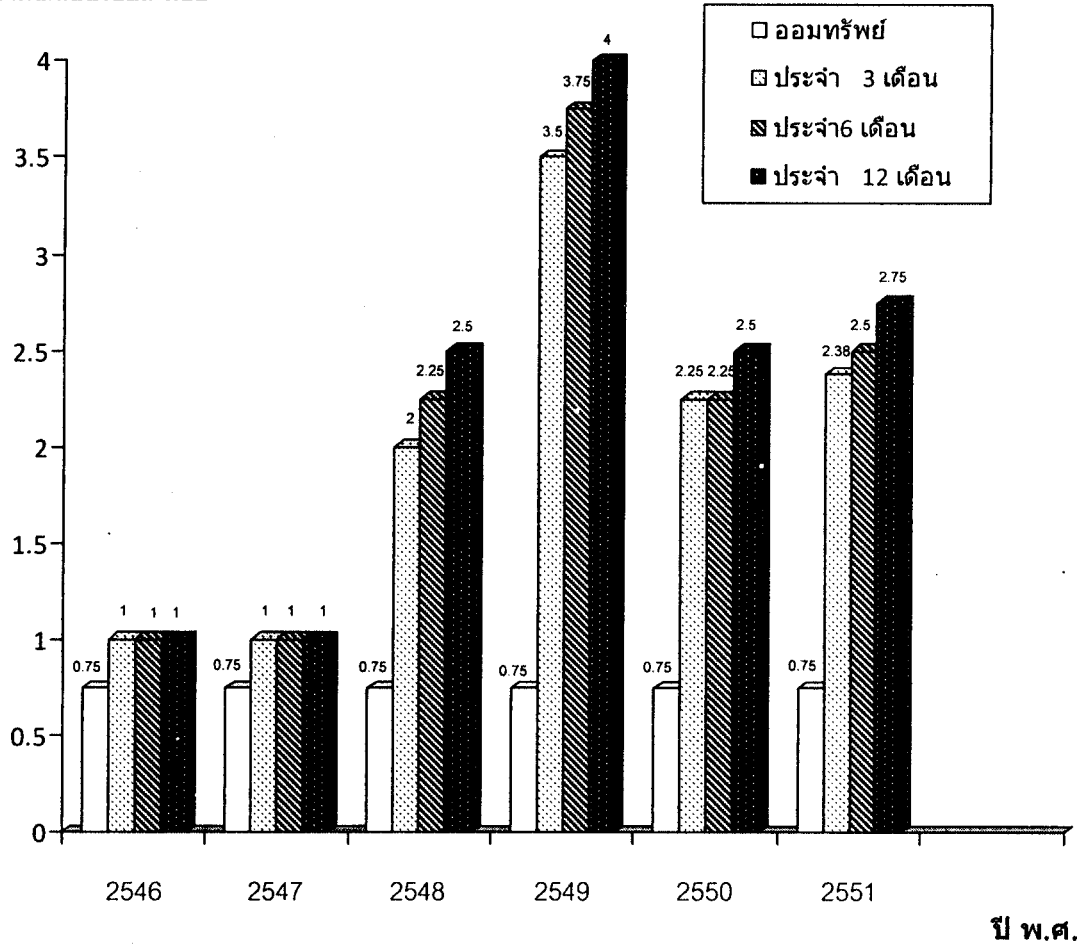
ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หน่วย : บาท

ปี	ประเภท/ธนาคาร	กรุงเทพ	กรุงไทย	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีอยุธยา	อัตราเฉลี่ย
2550	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	1.89
	ประจำ 3 เดือน	2.25	2.25	2.25	2.25	2.25	
	ประจำ 6 เดือน	2.25	2.25	2.25	2.25	2.25	
	ประจำ 12 เดือน	2.38	2.25	2.25	2.38	2.38	
2551	ออมทรัพย์	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	2.09
	ประจำ 3 เดือน	2.38	2.38	2.38	2.38	2.38	
	ประจำ 6 เดือน	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	
	ประจำ 12 เดือน	2.75	2.75	2.75	2.75	2.75	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราดอกเบี้ยร้อยละต่อปี

ภาพที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
เฉลี่ยในช่วงระหว่าง ปี 2546 ถึงปี 2551

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก(หนี้สิน) ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2551 นั้นแสดงในภาพที่ 1 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ไม่มีการปรับตัวมีค่าคงที่อัตราร้อยละ 0.75

ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทนั้น มองดูทิศทางการเปลี่ยนแปลงแล้วมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2549 และในระหว่างช่วงปี 2550 ถึงปี 2551 มีทิศทางปรับตัวลดลง

โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2549 มีอัตราดอกเบี้ยที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.50 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 2.50 และในระหว่างปี 2550 อัตราดอกเบี้ยปรับตัวลดลงจากร้อยละ 3.50 เหลือร้อยละ 2.25 และในปี 2551 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.38

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2549 มีอัตราดอกเบี้ยที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.75 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 2.75 และในระหว่างปี 2550 อัตราดอกเบี้ยปรับตัวลดลงจากร้อยละ 2.75 เหลือร้อยละ 2.25 และในปี 2551 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 2.50

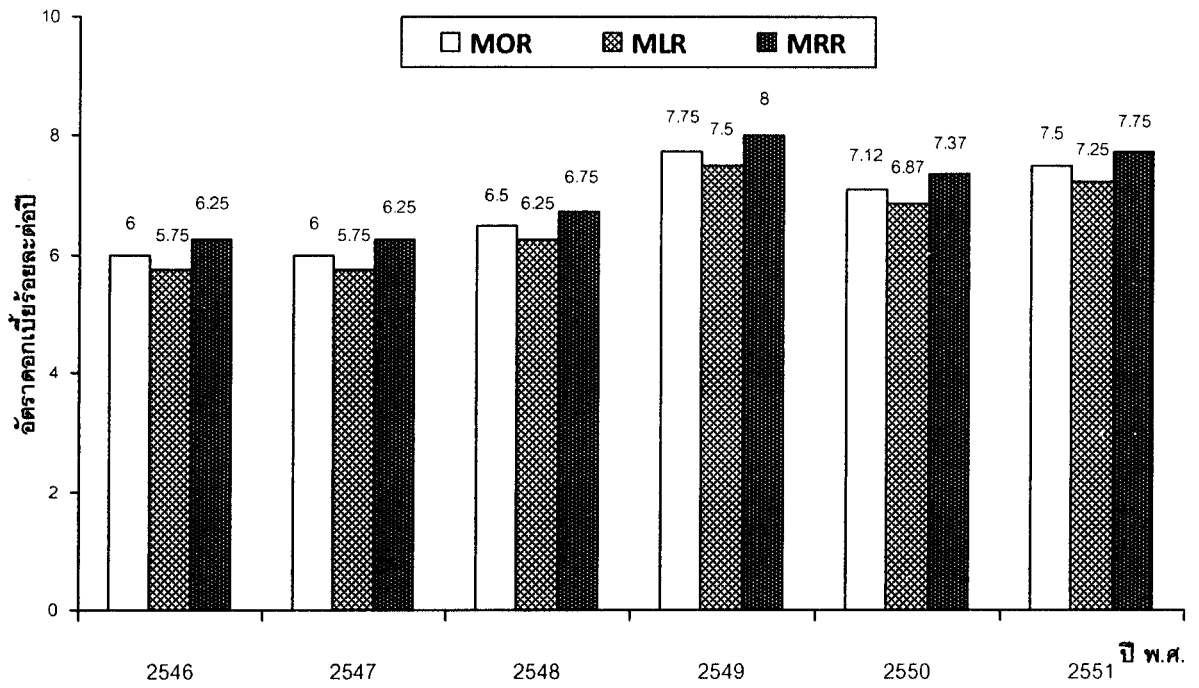
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2549 มีอัตราดอกเบี้ยที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 3 และในระหว่างปี 2550 อัตราดอกเบี้ยปรับตัวลดลงจากร้อยละ 4 เหลือร้อยละ 2.38 และในปี 2551 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 2.75

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทเฉลี่ย ในช่วงปี 2546 ถึงปี 2551 มีอัตราดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 0.94, 0.94, 1.87, 2.87, 1.89 และ 2.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อในช่วงปีพ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2551

ปี	ประเภท/ธนาคาร	กรุงเทพ	กรุงไทย	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีอยุธยา	อัตราเฉลี่ย
2546	MOR	6.00	5.75	5.75	6.00	6.00	5.90
	MLR	5.70	5.75	5.50	5.75	5.75	
	MRR	6.25	5.75	6.00	6.25	6.25	
2547	MOR	6.00	5.75	5.75	6.00	6.00	5.90
	MLR	5.75	5.50	5.75	5.75	5.75	
	MRR	6.25	5.75	6.00	6.25	6.25	
2548	MOR	6.50	6.50	6.50	6.50	6.75	6.53
	MLR	6.25	6.25	6.25	6.25	6.50	
	MRR	6.75	6.75	6.75	6.75	6.75	
2549	MOR	7.75	8.00	8.00	8.00	8.50	8.02
	MLR	7.50	7.75	7.75	7.75	8.00	
	MRR	8.00	8.25	8.25	8.25	8.50	
2550	MOR	7.12	7.12	7.10	7.12	7.62	7.18
	MLR	6.87	6.87	6.85	6.87	7.12	
	MRR	7.37	7.37	7.37	7.37	7.62	
2551	MOR	7.50	7.50	7.50	7.50	8.00	7.57
	MLR	7.25	7.25	7.25	7.25	7.50	
	MRR	7.75	7.75	7.75	7.75	8.00	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเฉลี่ย
ในระหว่างปี 2546 ถึงปี 2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการตารางที่ 4.6 พบว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2551 มีทิศทางเปลี่ยนแปลงสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดีแบบเบิกเกินบัญชี (Minimum Overdraft Rate) หรือ MOR อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดีแบบมีระยะเวลา (Minimum Lending Rate) หรือ MLR และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate) หรือ MRR คือมีอัตราคงที่ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2547 และมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในระหว่างช่วงปี 2548 ถึงปี 2551 โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ MOR ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2547 มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ ร้อยละ 6.00 ในระหว่างช่วงปี 2548 ถึงปี 2551 อัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวเพิ่มจากร้อยละ 6.50 เป็นร้อยละ 7.50 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อประเภท MLR ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2547 มีอัตราคงที่ร้อยละ 5.75 ในระหว่างช่วงปี 2548 ถึงปี 2551 อัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวขึ้นจากร้อยละ 6.25 เป็นร้อยละ 7.25 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 และอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประเภท MRR ในระหว่างช่วงปี 2546 ถึงปี 2547 มีอัตราคงที่ ร้อยละ 6.25 แต่ในระหว่างช่วงปี 2548 ถึงปี 2551 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.75 ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อทุกประเภทเฉลี่ยในช่วงปี 2546 ถึงปี 2551 มีอัตราดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5.90 , 5.90, 6.53, 8.02, 7.18 และ 7.57 ตามลำดับ

1.5 การวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

1.5.1 การจำแนกการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์

ตารางที่ 4.7 การจำแนกการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในช่วงปีพ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551

รายการ / ปี	2547		2548		2549		2550		2551	
	มูลค่า	อัตราดอกเบี้ย (%)	มูลค่า	อัตราดอกเบี้ย (%)	มูลค่า	อัตราดอกเบี้ย (%)	มูลค่า	อัตราดอกเบี้ย (%)	มูลค่า	อัตราดอกเบี้ย (%)
สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย										
เงินฝากออมทรัพย์	47,265.78	0.75	5,800.37	0.75	53,774.95	0.75	19,521.36	0.75	59,269.48	0.75
ลูกหนี้ระยะสั้น	217,259.79	7.00	207,991.10	7.00	306,871.22	7.00	188,112.14	6.75	238,164.81	66.75
รวม	264,525.57	5.28	213,791.47	6.83	360,646.17	6.07	207,633.50	6.70	297,434.29	5.55
สินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย										
เงินฝากประจำ	39.40	1.00	39.59	2.50	40.56	4.00	48.79	3.50	49.92	2.37
เงินลงทุนระยะยาว	1,045.50	4.64	1,045.50	4.44	1,045.50	4.44	1,281.00	4.47	1,405.00	3.83
ลูกหนี้ระยะยาว	1,049,216.09	7.00	1,265,728.88	7.00	1,301,999.03	7.00	1,621,459.64	6.75	1,726,102.12	6.75
รวม	1,050,300.99	7.00	1,266,813.97	7.00	1,303,085.09	7.00	1,622,789.43	6.75	1,727,557.04	6.75
รวมสินทรัพย์ที่เกิดให้เกิดรายได้	1,314,826.56	6.77	1,480,605.44	6.98	1,663,731.26	6.80	1,830,422.93	6.69	2,024,991.33	6.57
สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	48,227.58	-	7,580.90	-	9,101.47	-	16,190.23	-	17,684.95	-
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	1,363,054.14	6.35	1,488,186.34	6.94	1,672,832.73	6.76	1,846,613.16	6.63	2,042,676.28	6.51

หน่วย : พันบาท

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ/ปี	หน่วย : พันบาท				
	2547	2548	2549	2550	2551
หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย					
เงินฝากออมทรัพย์	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)
	218,603.03	233,320.05	200,241.88	214,266.60	265,192.04
หนี้สินระยะสั้น	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)
	4.00	4.00	6.25	4.94	4.72
รวม	230,603.03	257,320.05	320,241.88	328,266.60	424,379.63
หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย					
หนี้สินระยะยาว	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)
	35,000.00	42,000.00	62,000.00	75,994.65	46,000.00
ทุนเรือนหุ้น	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)	อัตราดอกเบี้ย (%)
	5.18	5.21	5.30	5.35	5.35
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์ที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย	1,181,514.63	1,293,581.93	1,463,097.94	1,609,224.35	1,783,582.99
หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย	181,539.51	194,604.41	209,734.79	237,388.81	259,093.29
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	1,363,054.14	1,488,186.34	1,672,832.73	1,846,613.16	2,042,676.28
ที่มา : จากการคำนวณ	4.09	4.12	4.45	4.38	4.37

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การจำแนกการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในช่วงปี 2547 ถึงปี 2551 สามารถจำแนกได้ดังนี้

1.สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ประกอบด้วยเงินฝากออมทรัพย์และลูกหนี้ระยะสั้นมีมูลค่า 264,525.57, 213,791.47, 360,646.17 207,633.50, และ 297,434.29 พันบาท ตามลำดับ โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยรวมทั้งปีร้อยละ 5.28, 6.83, 6.07, 6.70 และ 5.55 ตามลำดับ

2.สินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (NRSA) ประกอบด้วยเงินฝากประจำ เงินทุนระยะยาว และลูกหนี้ระยะยาวมีมูลค่า 1,050,300.99 , 1,266,813.97, 1,303,085.09, 1,622,789.43 และ 1,727,557.04 พันบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยรวมทั้งปีร้อยละ 7.00, 7.00, 7.00, 6.75 และ 6.75 ตามลำดับ

3.สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA)รวมกับสินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(NRSA)มีมูลค่า 1,314,826.56, 1,480,605.44, 1,663,731.26, 1,830,422.93 และ 2,024,991.33 พันบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยรวมทั้งปีร้อยละ 6.77 , 6.98, 6.80, 6.69 และ 6.57 ตามลำดับ

4.สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีมูลค่า 48,227.58 , 7,580.90 , 9,101.47, 16,190.23 และ 17,684.95 พันบาท ตามลำดับ

5. หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์และหนี้สินระยะสั้น มีมูลค่า 230,603.03, 257,320.05, 320,241.88, 328,266.60 และ 424,379.63 พันบาทตามลำดับ

6. หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (NRSL) ประกอบด้วย หนี้สินระยะยาวมีมูลค่า 35,000.00 , 42,000.00, 62,000.00 , 75,994.65 และ 46,000.00 พันบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยรวมทั้งปีร้อยละ 4.00, 4.00, 6.25, 5.03 และ 5.50ตามลำดับ

7. ทุนเรือนหุ้น มีมูลค่า 915,911.60 , 994,261.88 , 994,261.88, 1,080,856.06, 1,204,963.10, และ 1,313,203.36 พันบาท ตามลำดับ โดยมีอัตราเงินปันผลแต่ละปีจำนวนร้อยละ 5.18, 5.21, 5.30, 5.35, และ 5.35 ตามลำดับ

8. หนี้สินและทุนที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย ประกอบด้วยผลรวมของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย หนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยและทุนเรือนหุ้น มีมูลค่า 1,181,514.63 , 1,293,581.93 , 1,463,097.94 , 1,609,224.35 และ 1,783,582.99 พันบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยรวมทั้งปีร้อยละ 4.72, 4.74, 5.09, 5.03 และ 5.00 ตามลำดับ

9. หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย มีมูลค่า 181,539.51 , 194,604.41 , 209,734.79, 237,388.81 และ 259,093.29 พันบาท ตามลำดับ

1.5.2 การวิเคราะห์ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ระหว่างช่วงปี 2547 ถึงปี 2551

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551

รายการ / ปี	หน่วยวัด	2547	2548	2549	2550	2551
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์	%	0.94	1.87	2.87	1.89	2.09
การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย	%	0.00	0.93	1.00	-0.98	0.20
อัตราดอกเบี้ยให้สินเชื่อ	%	5.90	6.53	8.02	7.18	7.57
การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยการให้สินเชื่อ	%	0.00	0.63	1.49	-0.84	0.39
สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA)	ล้านบาท	264.52	213.79	360.64	207.63	297.43
หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL)	ล้านบาท	230.60	257.32	320.24	328.26	424.37
GAP = RSA - RSL	ล้านบาท	33.92	-43.53	40.40	-120.63	-126.94

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.8 พบว่าในระหว่างปี 2547 ถึงปี 2548 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และ อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อจากการวิเคราะห์มีอัตราเพิ่มขึ้น ตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินตามแนวทาง GAP สหกรณ์ควรเพิ่มสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และ ให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) มีค่าลดลงแต่สหกรณ์มีการลดสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย (RSA) และเพิ่มหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ทำให้ผลต่างระหว่าง ทรัพย์สินและหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่าติดลบไม่สอดคล้องกับแนวคิดการ บริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง (GAP)

ในระหว่างปี 2548 ถึงปี 2549 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ จากการวิเคราะห์มีอัตราเพิ่มขึ้น ตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้ตามแนวทาง GAP สหกรณ์ควรเพิ่มสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย (RSL) ลดลงแต่สหกรณ์มีการเพิ่มทั้งสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) โดยที่สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นมากกว่าทำให้ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่า เป็นบวกจึงเห็นได้ว่าแม้สหกรณ์ไม่ได้บริหารตามแนวคิดการบริหารตามแนวทาง GAP แต่ก็ให้ผล สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

ในระหว่างปี 2549 ถึงปี 2550 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ จากการวิเคราะห์มีอัตราลดลง สหกรณ์ควรลดสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ลงและ ให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) เพิ่มขึ้น สหกรณ์มีการลดสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย(RSA) และเพิ่มหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ทำให้ผลต่างระหว่าง สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่าติดลบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการ บริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

ในระหว่างปี 2550 ถึงปี 2551 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อมี อัตราเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับในระหว่างช่วงปี 2548 ถึงปี 2549 สหกรณ์ควรเพิ่มสินทรัพย์ที่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(RSL)ลดลง แต่สหกรณ์มีการ เพิ่มทั้งสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) โดยที่หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(RSL)เพิ่มในอัตราที่มากกว่าทำให้ผลต่างระหว่าง สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่าติดลบมากขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับ แนวคิดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP

1.5.3 การวิเคราะห์รายได้สุทธิ (NI) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด
ระหว่างปี 2547 – 2551

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์รายได้สุทธิ (NI) ของสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551

หน่วย : ล้านบาท

รายการ / ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ดอกเบี้ยรับ	80.97	87.23	101.57	116.24	128.09
ดอกเบี้ยจ่าย	9.66	10.29	14.91	18.59	19.55
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII)	71.31	76.94	86.66	97.65	108.54
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	7.28	7.19	7.98	9.00	10.70
รายได้สุทธิ (NI)	64.03	69.75	78.68	88.65	97.84

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้สุทธิ (NI) ของสหกรณ์ช่วงปี 2547 ถึงปี 2551 ดังนี้

- 1) ดอกเบี้ยรับ สหกรณ์ได้รับดอกเบี้ยรับระหว่างปี 2547 – 2551 เท่ากับ 80.97 , 87.23, 101.57, 116.24 และ 128.09 ล้านบาท ตามลำดับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี
- 2) ดอกเบี้ยจ่าย สหกรณ์มีรายจ่ายดอกเบี้ยระหว่างปี 2547 – 2551 เท่ากับ 9.66, 10.29, 14.91, 18.59 และ 19.55 ล้านบาท ตามลำดับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี
- 3) ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) สหกรณ์ได้รับดอกเบี้ยรับสุทธิระหว่างปี 2547 – 2551 เท่ากับ 71.31, 76.94, 86.66, 97.65, และ 108.54 ล้านบาท ตามลำดับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี
- 4) ค่าใช้จ่ายการบริหาร สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการบริหารระหว่างปี 2547 – 2551 เท่ากับ 7.28, 7.19, 7.98, 9.00 และ 10.70 ล้านบาท ตามลำดับ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปียกเว้นปี 2548 ที่ลดลง
- 5) รายได้สุทธิ (NI) สหกรณ์มีรายได้สุทธิระหว่างปี 2547 – 2551 เท่ากับ 64.03, 69.75, 78.68, 88.65 และ 97.84 ล้านบาท ตามลำดับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

1.5.4 การวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้
(NIM) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ระหว่างปี 2547 – 2551
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)
ของสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2551

รายการ / ปี	หน่วยวัด	2547	2548	2549	2550	2551
ดอกเบี๋ยรับสุทธิ	ล้านบาท	71.31	76.94	86.66	97.65	108.54
สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้	ล้านบาท	1,314.82	1,314.82	1,663.73	1,830.42	2,024.99
อัตราส่วนของรายได้ดอกเบี๋ย สุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด รายได้(NIM)	%	5.42	5.42	5.21	5.33	5.36

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเมื่อดอกเบี๋ยรับสุทธิ (NII) และสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้
ของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไประหว่างปี 2547 ถึงปี 2551 มีผลให้อัตราส่วนของรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิ
ต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) เปลี่ยนแปลงไปเป็นร้อยละ 5.42, 5.20, 5.21, 5.33 และ 5.36
ตามลำดับ

1.5.5 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2547 ถึงปี 2551

รายการ / ปี	หน่วยวัด	2547	2548	2549	2550	2551
กำไรสุทธิ	ล้านบาท	64.29	69.96	78.74	88.90	97.93
สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย	ล้านบาท	1,319.20	1,425.62	1,580.50	1,759.72	1,944.64
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	%	4.87	4.91	4.98	5.05	5.04

จากตารางที่ 4.11 พบว่าเมื่อกำไรสุทธิและสินทรัพย์รวมทั้งสิ้นถัวเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงไป ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551 มีผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นร้อยละ 4.87, 4.91, 4.98, 5.05, และ 5.04 ตามลำดับ

1.5.6 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) ของสหกรณ์ ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551

รายการ / ปี	หน่วยวัด	2547	2548	2549	2550	2551
กำไรสุทธิ	ล้านบาท	64.29	69.96	78.74	88.90	97.93
ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย	ล้านบาท	1,042.04	1,134.95	1,231.13	1,348.17	1,488.11
อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น(ROE)	%	6.13	6.16	6.40	6.59	6.58

จากตารางที่ 4.1.2 พบว่าเมื่อกำไรสุทธิและทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงไป ระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551 มีผลให้อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) ของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นร้อยละ 6.13, 6.16, 6.40, 6.59 และ 6.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 สรุปผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

รายการ / ปี	หน่วยวัด	2547	2548	2549	2550	2551
สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(RSA)	ล้านบาท	264.52	213.79	360.64	207.63	297.43
หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL)	ล้านบาท	230.60	257.32	320.24	328.26	424.37
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(GAP)	ล้านบาท	33.92	-43.53	40.40	-120.63	-126.94
ดอกเบี้ยรับ	ล้านบาท	80.97	87.23	101.57	116.24	128.09
ดอกเบี้ยจ่าย	ล้านบาท	9.66	10.29	14.91	18.59	19.55
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII)	ล้านบาท	71.31	76.94	86.66	97.65	108.54
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	ล้านบาท	7.28	7.19	7.98	9.00	10.70
รายได้สุทธิ(NI)	ล้านบาท	64.03	69.75	78.68	88.65	97.84
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้(NIM)	%	5.42	5.20	5.21	5.33	5.36
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	%	4.87	4.91	4.98	5.05	5.04
อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น(ROE)	%	6.13	6.16	6.40	6.59	6.58

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551 เป็นไปตามแนวคิดการบริหารสินทรัพย์หนี้สินตามทาง (GAP)ปี 2549 กับปี 2550 กล่าวคือ เมื่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นในปี 2549 สหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน โดยมีการเพิ่มสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) มากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อลดลง สหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินโดยสหกรณ์มีการลดสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) เพิ่มขึ้นทำให้อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) เพิ่มขึ้นและมีผลการดำเนินงานดีขึ้น ส่วนในปี 2548 และ ปี 2551 การบริหารไม่เป็นไปตามแนวทาง GAP กล่าวคือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินโดยลดสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) แต่กลับเพิ่มหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ขึ้น ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่พึงจะได้รับ

ผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อพิจารณาจากดอกเบี้ยรับระหว่างปี 2547 ถึงปี 2551 มีมูลค่า 80.97, 87.23, 101.57, 126.24 และ 128.09 ล้านบาท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนดอกเบี้ยจ่ายก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยมีมูลค่า 9.66 , 10.29, 14.91 , 18.59 และ 19.55 ล้านบาท ตามลำดับ จึงทำให้มูลค่าของดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) ของสหกรณ์เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากในแต่ละปีมีมูลค่าของดอกเบี้ยรับมากกว่าดอกเบี้ยจ่ายโดยมีมูลค่าเป็น 71.31, 76.94 ,86.66, 97.65 และ 108.54 ล้านบาท ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในส่วนของรายได้สุทธิ (NI) ซึ่งได้มาจากผลต่างระหว่างดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) กับค่าใช้จ่ายในการบริหาร พบว่ารายได้สุทธิ (NI) ของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปีโดยมีมูลค่า 64.03, 69.75, 78.68, 88.65 และ 97.84 ล้านบาท ตามลำดับ

ในระหว่างช่วงปี 2547 ถึงปี 2551 อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่าเป็น 5.42 % , 5.20 % , 5.21 % , 5.33 % และ 5.36 % ตามลำดับ

การลดลงและเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) ในปี 2547 และปี 2551 ซึ่งสวนทางกับการเพิ่มและลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้สินเชื่อส่งผลให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ไม่เป็นไปตามแนวความคิดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP ใน 2 ปี ดังกล่าวด้วย

ผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (ROA) เพิ่มขึ้นจาก 4.8% เป็น 4.91%, 4.98 % , 5.50% และ 5.04% ตามลำดับ เนื่องจากสินทรัพย์ทั้งสิ้นมีอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น จากการที่สหกรณ์มีส่วนของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าหนี้สินที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายมาโดยตลอด และอัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) ก็เพิ่มขึ้นเกือบทุกปี จาก 6.13% เป็น 6.16%, 6.40%, 6.59 % และ 6.58% ตามลำดับ อันเนื่องมาจากสหกรณ์มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี แสดงว่าสามารถใช้เงินทุนของส่วนผู้ถือหุ้นไปบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยภาพรวมแล้ว สหกรณ์ดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางการจัดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP ในปี 2548 และ 2549 และพบว่าสหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินในปีอื่นๆ ได้ดีตามแนวทางดังกล่าวด้วย เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) ที่มีค่าเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

ตอนที่ 2 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ภายใต้ สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยนั้นเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินทุกชนิดรวมทั้งสหกรณ์ด้วย อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมทำให้รายได้ของสหกรณ์ เปลี่ยนแปลง เพราะอัตราดอกเบี้ยเป็นต้นทุนหลักของสหกรณ์ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ซึ่งในช่วงปี 2547 ถึงปี 2549 มีการปรับเพิ่มขึ้นแล้วลดลงในปี 2550 จนถึงปี 2551 ก็ปรับสูงขึ้นอีก การปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยทั้งสองดังกล่าว สหกรณ์ควรมีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินให้เหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) มีอัตราเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะวิเคราะห์ว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไป และสหกรณ์มีการปรับเปลี่ยนสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) แล้วจะมีผลต่อผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) และผลการดำเนินงานของสหกรณ์จะเป็นอย่างไร โดยใช้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปี 2551 เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อทำการวิเคราะห์ 5 กรณี คือ

กรณีที่ 1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในปี 2551

กรณีที่ 2 เมื่อปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินฝากลงร้อยละ 1

กรณีที่ 3 เมื่อปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินฝากขึ้นร้อยละ 1

กรณีที่ 4 เมื่อปรับเพิ่มสัดส่วนสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 แต่ลดสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ลงร้อยละ 10 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น

กรณีที่ 5 เมื่อปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 แต่เพิ่มสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ขึ้นเพียงร้อยละ 5 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น ดังต่อไปนี้

กรณีที่ 1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในปี 2551

รายการ	สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ยรับ (%)	หนี้สินและ ทุน (ล้าน บาท)	ดอกเบี้ย จ่าย (%)
สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย	297.43	5.55	424.37	3.85
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย	1,727.55	6.75	46.00	5.50
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และค่าใช้จ่าย	17.68	-	259.09	-
ทุนเรือนหุ้น	-		1,313.20	
รวม	2,042.66		2,042.66	
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)	108.54			
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)	5.36 %			
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)	-126.94			

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ในปี 2551 พบว่ามีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) จำนวน 2,97.43 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ย 5.55% หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) จำนวน 424.37 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย 3.85 % มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 2,042.66 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับสุทธิ(NI) มีมูลค่า 108.54 ล้านบาท อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่า 5.36% และผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่าติดลบที่ -126.94 ล้านบาท ซึ่งเป็นการบริหารที่หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL)มากกว่าทรัพย์สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย(RSA) กรณีดังกล่าวนี้กำหนดให้เป็นกรณีพื้นฐานที่ใช้เปรียบเทียบกับกรณีต่าง ๆ ต่อไป

กรณีที่ 2 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินฝากลง
ร้อยละ 1

รายการ	สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ยรับ (%)	หนี้สินและ ทุน (ล้าน บาท)	ดอกเบี้ย จ่าย (%)
สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย	297.43	4.45	424.37	2.85
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย	1,727.55	6.75	46.00	5.50
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และค่าใช้จ่าย	17.68	-	259.09	-
ทุนเรือนหุ้น	-		1,313.20	
รวม	2,042.66		2,042.66	
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)	115.23			
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)	5.69 %			
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)	-126.94			

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเงินฝากลง
ร้อยละ 1 ทั้งในส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ
อัตราดอกเบี้ย (RSL) โดยไม่มีการปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินประเภทใดเลย ส่งผล
ให้รายได้ดอกเบี้ยที่ได้รับจากสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ลดลง และการลดลงของ
อัตราดอกเบี้ยในส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ก็จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย
ลดลงซึ่งลดลงในอัตราที่มากกว่ารายได้ดอกเบี้ย ทำให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) เพิ่มจากกรณีพื้นฐาน
ในปี 2551 จาก 108.54 ล้านบาท เป็น 115.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6.69 ล้านบาท และอัตราส่วน
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2551 5.36% เป็น
5.69% เพิ่มขึ้น 0.33 % ส่วนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)

ยังคงเท่าเดิมที่ -126.94 ล้านบาท จากกรณีนี้เห็นได้ว่าการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงนั้นส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้น

กรณีที่ 3 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินฝากขึ้น ร้อยละ 1

รายการ	สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ยรับ (%)	หนี้สินและ ทุน (ล้าน บาท)	ดอกเบี้ย จ่าย (%)
สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย	297.43	6.55	424.37	4.85
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย	1,727.55	6.75	46.00	5.50
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และค่าใช้จ่าย	17.68	-	259.09	-
ทุนเรือนหุ้น	-		1,313.20	
รวม	2,042.66		2,042.66	
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)	112.98			
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)	5.53 %			
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)	-126.94			

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทั้งในส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) โดยไม่มีการปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินประเภทใดเลย ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยที่ได้รับจากสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้น และการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเช่นกันแต่รายได้ดอกเบี้ยก็ยังคงมีมูลค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ทำให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) เพิ่มจากกรณีพื้นฐานในปี 2551 จาก 108.54 ล้านบาท เป็น 112.98 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4.44 ล้านบาท และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มี

ค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2551 5.36% เป็น 5.53% เพิ่มขึ้น 0.17% ส่วนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ยังคงเท่าเดิมที่ -126.94 ล้านบาท จากกรณีนี้การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยขึ้นนั้นก็ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้นเช่นกัน

กรณีที่ 4 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และลดลงร้อยละ 10 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น

รายการ	สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ยรับ (%)	หนี้สินและ ทุน (ล้าน บาท)	ดอกเบี้ย จ่าย (%)
สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย	501.43	5.55	220.10	3.85
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย	1,523.28	6.75	250.27	5.50
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และค่าใช้จ่าย	17.68	-	259.09	-
ทุนเรือนหุ้น	-		1,313.20	
รวม	2,042.66		2,042.66	
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)	108.42			
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)	5.30 %			
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)	281.33			

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 และลดลงร้อยละ 10 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย โดยให้สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นอีก 204.27 ล้านบาท เป็น 501.70 ล้านบาท โดยปรับลดสินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (NRSA) ลง 204.27 ล้านบาท ส่วนทางด้านหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ปรับลดลง 204.27 ล้านบาททำให้มีมูลค่า เป็น 220.10 ล้านบาท โดยนำส่วนที่ลดลงไปเพิ่มในส่วนของหนี้สินที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็น 250.27 ล้านบาท จากเดิม 46 ล้านบาท ทั้งหมดนี้ทำให้

สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ทำให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI) ลดลงจากระดับพื้นฐาน 108.54 ล้านบาท เป็น 108.42 ล้านบาท ลดลง 0.12 ล้านบาท อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่าลดลงจากปี 2551 5.36% เป็น 5.30% ลดลง 0.06% ส่วนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่า 281.33 ล้านบาท กรณีนี้เห็นได้การปรับเพิ่มสัดส่วนให้สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ส่งผลให้การดำเนินงานด้อยลง

กรณีที่ 5 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และร้อยละ 5 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น

รายการ	สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ยรับ (%)	หนี้สินและ ทุน (ล้าน บาท)	ดอกเบี้ย จ่าย (%)
สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อ อัตราดอกเบี้ย	501.43	5.55	526.50	3.85
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่อ่อนไหว ต่ออัตราดอกเบี้ย	1,523.28	6.75	46.00	5.50
สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และค่าใช้จ่าย	17.68	-	156.96	-
ทุนเรือนหุ้น	-		1,313.20	
รวม	2,042.66		2,042.66	
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)	107.85			
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM)	5.28 %			
ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่ อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP)	-25.07			

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเมื่อปรับสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 10 และร้อยละ 5 จากสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

อัตราดอกเบี้ย ทำให้สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) เพิ่มขึ้นอีก 204.27 ล้านบาทมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เป็น 501.70 ล้านบาท โดยปรับลดสินทรัพย์ที่ไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (NRSA) ลง 204.27 ล้านบาท ส่วนทางด้านหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ปรับเพิ่มขึ้นอีก 102.13 ล้านบาท จากเดิม 424.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 526.50 ล้านบาท โดยลดหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายลงจาก 259.09 ล้านบาท คงเหลือ เป็น 156.96 ล้านบาท ทั้งหมดนี้ทำให้สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) มีมูลค่าน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ทำให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI) ลดลงจากกรณีพื้นฐาน 108.54 ล้านบาท เป็น 107.85 ล้านบาท ลดลง 0.69 ล้านบาท อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่าลดลงจากปี 2551 5.36% เป็น 5.28% ลดลง 0.08% ส่วนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่า -25.07 ล้านบาท กรณีเห็นได้ว่าการปรับสัดส่วนให้สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ให้มีมูลค่าน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ส่งผลให้การดำเนินงานด้อยลงเช่นกัน

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

กรณี	ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NII) (ล้านบาท)	อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) (%)	ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และ หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตรา ดอกเบี้ย (GAP) (ล้านบาท)
1	108.54	5.36	-126.94
2	115.23	5.69	-126.94
3	112.98	5.53	-126.94
4	108.42	5.30	281.33
5	107.85	5.28	-25.07

จากตารางที่ 4.14 พบว่าเมื่อให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปี หรือ กรณีที่ 1 เป็นกรณีพื้นฐานเพื่อการเปรียบเทียบกับกรณีที่เหลืออีก 4 กรณีแล้ว ผลการวิเคราะห์ในแต่ละกรณีสรุปได้ว่า กรณีที่ 2 เมื่อลดอัตราดอกเบี้ยลงร้อยละ 1 ในส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทำให้รายได้ดอกเบี้ยมีมูลค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยส่งผลให้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (NI)

และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) เพิ่มขึ้นส่วนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ยังคงเท่าเดิมคือ -126.94 ล้านบาท ไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากในปี 2551 สหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินโดย มีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) มีมูลค่าน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ทำให้ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ติดลบ และมีผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดีที่สุด ในทางตรงกันข้ามเมื่อปรับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1 ในกรณีที่ 3 ส่งผลให้รายได้ดอกเบี๋ยและค่าใช้จ่ายดอกเบี๋ยเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่รายได้ดอกเบี๋ยยังมีมูลค่าสูงกว่าค่าใช้จ่ายดอกเบี๋ยทำให้ดอกเบี๋ยรับสุทธิ (NII) อัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) สูงกว่ากรณีพื้นฐานปี 2551 และผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) ยังคงมีมูลค่าเท่าเดิม คือ -126.94 ล้านบาท เนื่องจากไม่มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สิน และมีผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้น แต่น้อยกว่ากรณีที่ 2 ในกรณีที่ 4 ซึ่งให้มีการปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และลดสัดส่วนของหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) เพื่อให้ผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมีค่าเป็นบวก แต่ก็พบว่าดอกเบี๋ยรับสุทธิ (NII) และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) มีค่าลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2551 ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ด้อยลง ส่วนในกรณีที่ 5 ให้มีการปรับเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) ขึ้นโดยให้หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่า เพื่อให้ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (GAP) มีค่าติดลบน้อยลงหรือให้ GAP แคลง กรณีนี้ทำให้ดอกเบี๋ยรับสุทธิ (NII) และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี๋ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) ลดลงและมีค่าน้อยกว่ากรณีพื้นฐานในปี 2551 มากที่สุดทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ด้อยที่สุดด้วย

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน และ 2) ศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

พบว่าผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (NIM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นทุกปี ผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เป็นไปตามแนวคิดการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP ในปี 2549 และปี 2550 ส่วนปี 2548 และปี 2551 แม้ว่าผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินจะไม่เป็นไปตามแนวคิดการบริหารตามแนวทาง GAP แต่สหกรณ์ก็มีผลการดำเนินงานดีขึ้น เช่นเดียวกัน

1.2 การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

พบว่า เมื่อลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกลางร้อยละ 1 โดยใช้ข้อมูลปี 2551 ของสหกรณ์เป็นฐานในการศึกษาสหกรณ์จะมี รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NI) มากที่สุด และมีผลการดำเนินงานดีที่สุด

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด จังหวัดสระบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 การศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน

มีผลการบริหารเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP (ธนาคารกรุงไทย 2542) จำนวน 2 ปี โดยมีการปรับลดและเพิ่มสัดส่วนของสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยเงินฝาก สอดคล้องกับ รัตติมา ตั้งคำ (2551) ซึ่งได้ศึกษา การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด พบว่ามีผลการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นไปตามแนว GAP จำนวน 2 ปี เช่นกัน แต่แตกต่างจากสมสกุล ป้อมมงกุฎ (2547) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด พบว่าสหกรณ์มีการบริหารไม่เป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP เนื่องจากการถือครองสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSA) และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (RSL) มีสัดส่วนที่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ผู้ศึกษา ในฐานะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ ทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด และสหกรณ์อื่น ๆ ในจังหวัดสระบุรี

3.1.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด สามารถนำแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP ที่ได้จากการศึกษา ไปปรับใช้ในการบริหารสินทรัพย์ และหนี้สินของสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ ตามหลักการสหกรณ์ทั้งในมุมมองด้านการเงินและมุมมองด้านสมาชิก ให้เกิดประโยชน์กับสหกรณ์เพื่อสร้างผลกำไรสุทธิให้เพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดความพึงพอใจของสมาชิกต่อการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสมาชิกพึงพอใจต่อค่าตอบแทนที่ได้รับในรูปของเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน

3.1.3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี ในฐานะหน่วยงานที่ให้การแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด โดยตรงสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำส่งเสริมสหกรณ์อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาให้กับสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

3.1.4 กรมส่งเสริมสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานกำกับ ส่งเสริม พัฒนาสหกรณ์ การทำงานของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนนโยบายในการส่งเสริมสหกรณ์ด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์สระบุรี จำกัด จังหวัดสระบุรี เท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี จำกัด ดังนั้น อาจเพิ่มขอบเขตในการวิจัย โดยศึกษาในสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ เพื่อทราบแนวทางในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินให้ครอบคลุมทุกสหกรณ์

3.2.2 การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ ภายใต้แนวคิดของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ ควรนำค่าใช้จ่ายในการบริหาร สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) และความเสี่ยงจากการลงทุน (Risk) มาพิจารณาด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551) “ภาวะเศรษฐกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร”
- จรียา อินทรมาณ (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยและการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์” การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ฉัตรติมา ตั้งคำ (2551) “การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (2542) “การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP”
- สมสกุล ป้อมมงกุฎ (2547) “การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ภูมิศึกษา : สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด” การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุวิทย์ ปาดังคะโร (2543) “การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินตามแนวทาง GAP เศรษฐกิจปริทัศน์ 6 (9 กันยายน 2543) : 1-12
- สมศักดิ์ ไกรศรีบัณฑิต (2540) “ผลกระทบความผันผวนในอัตราดอกเบี้ยต่อระดับผลผลิตและราคาในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์มหภาคและการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____.(2548) รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสิ้นสุดวันที่ 30 พฤศจิกายน 2548 วันที่ 23 ธันวาคม 2548
- _____. (2549) รายงานประชุมใหญ่สามัญประจำปีสิ้นสุดวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 วันที่ 22 ธันวาคม 2549 ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- _____.(2550) รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสิ้นสุดวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 วันที่ 26 ธันวาคม 2550 ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- _____.(2551) รายงานประชุมใหญ่สามัญประจำปีสิ้นสุดวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 วันที่ 26 ธันวาคม 2551 ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายศุวมิตร อิ่มฤทธา
วัน เดือน ปี	7 มิถุนายน 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดกรุงเทพ ปีพุทธศักราช 2532
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ